

CONCELLO DE FERROL

PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN E REHABILITACIÓN DE FERROL VELLO.

**DOCUMENTO DE APROBACIÓN DEFINITIVA
NORMATIVA**

NOVIEMBRE 2015

Oficina de Planeamiento, S. A.
Juan Flórez, 106, 19º A-D
15005 A Coruña (España)

opsa @ odepsa.com
telf (34) 981 272 151
fax (34) 981 145 629

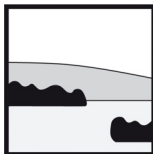
PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN E REHABILITACIÓN DE FERROL VELLO

DOCUMENTO DE APROBACIÓN DEFINITIVA
NORMATIVA

NOVIEMBRE 2015

Oficina de Planeamiento, S. A.
Juan Flórez, 106, 19º A-D
15005 A Coruña (España)

opsa @ odepsa.com
telf (34) 981 272 151
fax (34) 981 145 629

PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN E REHABILITACIÓN DE FERROL VELLO

DOCUMENTO DE APROBACIÓN DEFINITIVA

NOVIEMBRE 2015

EQUIPO REDACTOR

Dirección e coordinación:

Ánxel Viña Carregal. Economista. Director do Plan.
Alfonso Díaz Revilla. Arquitecto. Coordinador dos traballos.

Equipo técnico:

Alfonso Díaz Revilla. Arquitecto.
José Díaz Sotelo. Arquitecto.
Ánxel Viña Carregal. Economista.
Estella Freire Pérez. Arquitecta.
Ana Marquina Torres. Arquitecta.
María Viña Segura. Arquitecta.
María Calvo Llano. Arquitecta.
Francisco Dinís Díaz Gallego. Arquitecto.
M. Mar García García. Arquitecta.

Colaboradores temáticos:

Alfredo Vigo Trasancos. Dr. Historia da Arte.
Manuel-Anxo López-Felpeto Gómez. Arqueólogo.

Debuxo, deliñación e montaxe ficheiros:

Mª Teresa Alvarellos Senra. Delineante.
Jose Antonio Agrelo García. Técnico Superior desenvolvemento proxectos urbanísticos e operacións topográficas.
Sonia Arcay Rama. Técnica Superior desenvolvemento proxectos urbanísticos e operacións topográficas.
Aida Cachaza Gestal. Técnica Superior desenvolvemento proxectos urbanísticos e operacións topográficas.
Lucía Suárez Sánchez. Técnica Superior desenvolvemento proxectos urbanísticos e operacións topográficas.
Xoán Figueroa Díaz. Estudante arquitectura.

Secretaría de proxecto e tratamento de textos:

Aránzazu Boudín Pestonit. Administrativa.
Alexia Granda Ferrero. Administrativa.

PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN E REHABILITACIÓN DE FERROL VELLO

DOCUMENTO DE APROBACIÓN DEFINITIVA
NORMATIVA

NOVIEMBRE 2015

ÍNDICE	PÁX
TÍTULO I. DISPOSICIÓN XERAIS	
CAPÍTULO I. NATUREZA, MARCO LEGAL E ÁMBITO	1
Art. 1. Natureza	1
Art. 2. Marco Legal	1
Art. 3. Ámbito	1
Art. 4. Vixencia e Revisión	1
Art. 5. Relación coa lexislación de Protección do Patrimonio Cultural de Galicia	2
Art. 6. Relación co Plan Xeral	2
Art. 7. Alcance Normativo dos Documentos	2
TÍTULO II. DESENVOLVEMENTO, EXECUCIÓN E XESTIÓN DO PLAN ESPECIAL	
CAPÍTULO I. DESENVOLVEMENTO E EXECUCIÓN	5
Art. 8. Competencias	5
Art. 9. Instrumentos	6
Art. 10. Dos Estudos de Detalle	6
Art. 11. Documentación dos Estudos de Detalle	7
Art. 12. Tramitación dos Estudos de Detalle	8
Art. 13. Dos Proxectos de Urbanización e de Obras Ordinarias	8
Art. 14. Obxecto, alcance e características xerais dos Proxectos de Urbanización	9
Art. 15. Contido mínimo dos Proxectos de Urbanización	9
Art. 16. Tramitación dos Proxectos de Urbanización e de Obras Ordinarias	10
Art. 17. Dos Proxectos de Rehabilitación do Espazo Urbano	10
Art. 18. Tramitación dos Proxectos de Rehabilitación do Espazo Urbano	11
Art. 19. Dos proxectos de edificación	11
Art. 20. Obras nas edificacións existentes	11
Art. 21. Obras de demolición	12
Art. 22. Obras de nova edificación	12
Art. 23. Documentación dos proxectos de obras nos edificios existentes	12
Art. 24. Documentación específica dos proxectos de obra de demolición	13
Art. 25. Documentación dos proxectos de obras de nova edificación	14
Art. 26. As Áreas de Remodelación Urbana	14
Art. 27. As Áreas de Rehabilitación	16
Art. 28. Órganos asesores en materia de protección do patrimonio cultural	16
Art. 29. Obrigas dos propietarios de terreos	17
TÍTULO III. CONDICIÓN DE PROTECCIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO E AMBIENTAL	
CAPÍTULO I. DEBERES XERAIS DE CONSERVACIÓN DOS INMOBLES	19
Art. 30. Obrigas xerais dos propietarios para a conservación dos inmobles	19
Art. 31. Condicións mínimas de seguridade, salubridade e ornato das edificacións	20
Art. 32. Colaboración da Administración na conservación dos inmobles	21
Art. 33. Obrigas particulares dos propietarios para a conservación e adecuación dos edificios	21
Art. 34. Obras de interese arquitectónico, histórico ou ambiental de carácter ordinario	22
Art. 35. Obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario	22
Art. 36. Ordes de execución de obras de conservación	24
Art. 37. Ordes de execución de obras de interese arquitectónico	24

Art. 38.	Procedemento para a execución de obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario	25
Art. 39.	Execución subsidiaria das obras	25
CAPITULO II. SUPOSTOS DE DECLARACIÓN DE RUÍNA E DEMOLICIÓN DAS EDIFICACIÓNS		27
Art. 40.	Edificios en estado ruinoso	27
Art. 41.	Condicións para a demolición	28
Art. 42.	Sancións en caso de derruba de edificios protexidos	29
CAPITULO III. CONSERVACIÓN DO PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO		31
Art. 43.	Zonificación Arqueolóxica	31
Art. 44.	Protección Arqueolóxica	31
Art. 45.	Cautela Arqueolóxica	31
Art. 46.	Tramitación. Solicitudes de Licenza Municipal	32
Art. 47.	Tramitación. Conservación e posta en valor do patrimonio arqueolóxico	34
Art. 48.	Tramitación simplificada	34
Art. 49.	Tramitación. Achádegos casuais	34
CAPITULO IV. CONSERVACIÓN DO MEDIO AMBIENTE URBANO		35
Art. 50.	Conservación e reforma de elementos visibles	35
Art. 51.	Protección dos elementos singulares do espazo público	35
Art. 52.	Limitacións á publicidade exterior	35
Art. 53.	Protección do arboredo	37
Art. 54.	Instalacións eléctricas, telefónicas e demais cableados	37
Art. 55.	Mobiliario urbano	38
TITULO IV. TIPIFICACIÓN DAS ACTUACIÓNS DE EDIFICACIÓN		
CAPITULO I. ACTUACIÓNS XERAIS NOS EDIFICIOS EXISTENTES		39
Art. 56.	Tipo de actuacións e obras nos edificios	39
Art. 57.	Actuacións de conservación, mantemento e reparación	39
Art. 58.	Actuacións de restauración	39
Art. 59.	Actuacións de rehabilitación	40
Art. 60.	Actuacións de reestruturación	41
Art. 61.	Actuacións de ampliación	42
CAPITULO II. ACTUACIÓNS PARCIAIS NOS EDIFICIOS EXISTENTES		43
Art. 62.	Actuacións de adecuación arquitectónica de fachadas e elementos exteriores	43
Art. 63.	Actuacións de adecuación de fachadas e elementos exteriores de locais en planta baixa	44
Art. 64.	Actuacións parciais de rehabilitación de pisos e locais	44
Art. 65.	Actuacións de consolidación	45
CAPITULO III. ACTUACIÓNS DE DEMOLICIÓN E NOVA EDIFICACIÓN		47
Art. 66.	Actuacións de demolición	47
Art. 67.	Actuacións de nova edificación	47
TITULO V. REGULACIÓN DO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO		
CAPITULO I. CLASIFICACIÓN DO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO		49
Art. 68.	Clasificación xeral	49
Art. 69.	Patrimonio arquitectónico catalogado	49
Art. 70.	Caracteres determinantes do edificio a efectos da súa catalogación	49
Art. 71.	Clasificación do patrimonio arquitectónico catalogado	50
Art. 72.	Elementos desconformes en edificios catalogados	51

	PÁX
Art. 73. Patrimonio arquitectónico non catalogado	51
Art. 74. A conservación do patrimonio arquitectónico non catalogado	52
CAPITULO II. ACTUACIÓNS AUTORIZADAS NO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO CATALOGADO	53
Art.75. Determinacións xerais	53
Art.76. Documentación para a intervención no edificio	53
Art. 77. Autorización de actuacións	54
Art. 78. Actuacións en edificios de excepcional significación arquitectónica, histórica e cultural de protección integral.(Nivel 1)	54
Art. 79. Actuacións en edificios de características singulares e de elevado valor arquitectónico, de protección estrutural. (Nivel 2)	56
Art. 80. Actuacións en edificios de características tipolóxicas e compositivas de significación arquitectónica e ambiental (Nivel 3)	57
CAPITULO III. ACTUACIÓNS AUTORIZADAS NO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO NON CATALOGADO	59
Art. 81. Determinacións xerais	59
Art. 82. Documentación para a intervención no edificio	59
Art. 83. Actuación en edificios non catalogados	59
TITULO VI. NORMAS XERAIS DA EDIFICACIÓN	
CAPITULO 1. CONDICIÓN XERAIS DE VOLUME	61
Art. 84. Contido	61
Art. 85. Aliñacións	61
Art. 86. Rasantes	61
Art. 87. Parcela	61
Art. 88. Fondo edificable	62
Art. 89. Superficie ocupada	63
Art. 90. Soportais	63
Art. 91. Altura da edificación	64
Art. 92. Medición de alturas	64
Art. 93. Determinación de alturas	65
Art. 94. Correspondencia entre altura e número de plantas	65
Art. 95. Cuberta e construcións por riba da altura máxima de cornixa	65
Art. 96. Plantas da edificación	66
Art. 97. Planta ático	67
Art. 98. Planta baixa	67
Art. 99. Planta piso	68
Art. 100. Voos da edificación	68
Art. 101. Entrantes	69
CAPITULO II. CONDICIÓN XERAIS DE ESTÉTICA URBANA	71
Art. 102. Definición e ámbito	71
Art. 103. Fachadas	72
Art. 104. Acabados e materiais de fachada	72
Art. 105. Acabados de enfusado e revoco	73
Art. 106. Acabados mixtos de pedra e revoco	74
Art. 107. Acabados en pedra vista	75
Art. 108. Medianeiras e pinches vistos	75
Art. 109. Composición e ocos de fachada	75
Art. 110. Características dos ocos de fachada	77
Art. 111. Composición e acabados en plantas baixas	78
Art. 112. Adicións de planta	78
Art. 113. Carpintería exterior de ocos de fachada	80

Art. 114.	Enreixados	82
Art. 115.	Beirados e cornixas	83
Art. 116.	Cubertas. Forma e materiais	84
Art. 117.	Canos e baixantes de pluviais e de cableado	84
Art. 118.	Chemineas e condutos de ventilación	85
Art. 119.	Antenas	85
Art. 120.	Portadas e escaparates de locais	86
Art. 121.	Toldos e marquesiñas	86
Art. 122.	Rótulos e anuncios en planta baixa	86
Art. 123.	Rótulos en bandeirola	87
Art. 124.	Rótulos e anuncios en plantas altas	88
CAPITULO III. NORMAS XERAIS DE USO		89
Art. 125.	Tipos de usos	89
Art. 126.	Clasificación dos usos	89
Art. 127.	Regulación do uso vivenda	90
Art. 128.	Regulación do uso residencial comunitario	91
Art. 129.	Regulación do uso hoteleiro	91
Art. 130.	Regulación do uso comercial	92
Art. 131.	Regulación do uso oficinas	94
Art. 132.	Regulación do uso salas de reunión	95
Art. 133.	Regulación do uso industrial	95
Art. 134.	Regulación do uso garaxe-aparcadoiro e servizo do automóbil	96
Art. 135.	Regulación dos restantes usos	96
Art. 136.	Regulación dos usos existentes	98
CAPITULO IV. CONDICIÓNS HIXIÉNICO-SANITARIAS, DE HABITABILIDADE E ACCESIBILIDADE		99
Art. 137.	Aplicación	99
Art. 138.	Condicións mínimas de habitabilidade	99
Art. 139.	Protección contra incendios	99
Art. 140.	Condicións mínimas de accesibilidade	100
TITULO VII. DAS LICENZAS MUNICIPAIS		
CAPITULO 1. LICENZAS		101
Art. 141.	Actos de edificación e uso do solo	101
Art. 142.	Licenzas en edificios ou conxuntos catalogados	102
Art. 143.	Documentación para obras en edificios ou conxuntos declarados	103
TITULO VIII. ORDENACIÓN DE SISTEMAS		
Art. 144.	Ordenanza de equipamento e dotacións	105
Art. 145.	Ordenanza de Espazos Libres e Zonas Verdes Públicas	106
Art. 146.	Regulación do viario público	106
Art. 147.	Regulación do sistema portuario	107
TITULO IX. CONDICIÓNS DA URBANIZACIÓN		
Art. 148.	Obxecto e contido	109
CAPITULO I. CONDICIÓNS DA REDE VIARIA		109
Art. 149.	Pavimentación	109
Art. 150.	Arboredo	111
Art. 151.	Sinalización e mobiliario urbano	111
Art. 152.	Condicións de accesibilidade	112

	PÁX
CAPITULO II. CONDICIÓNS DAS REDES DE INFRAESTRUTURAS	113
Art. 153. Abastecemento de auga	113
Art. 154. Saneamento	115
Art. 155. Electricidade	115
Art. 156. Iluminación pública	115
Art. 157. Telefonía e telecomunicacións	115
Art. 158. Galería de servizos	116
CAPITULO III. CONDICIÓNS DO AXARDINAMENTO	117
Art. 159. Proxectos de xardinería	117
DISPOSICIÓN FINAL PRIMEIRA	119
DISPOSICIÓN FINAL SEGUNDA	119

TÍTULO I. DISPOSICIÓN XERAIS

CAPÍTULO I. NATUREZA, MARCO LEGAL E ÁMBITO

Art. 1. Natureza

O Plan Especial de Protección e Rehabilitación do Barrio de Ferrol Vello en Ferrol desenvolve as determinacións da Lei 8/1995, do 30 de outubro, do Patrimonio Cultural de Galicia, que no seu artigo 45 establece a obrigatoriedade da súa redacción. Igualmente desenvolve as determinacións do Plan Xeral de Ordenación Municipal, aprobado definitivamente polo Pleno do Concello de Ferrol en sesión de 28 de decembro de 2000, no ámbito do PE-2R, e revisa as determinacións do Plan Especial de Reforma Interior e Rehabilitación de Argüelles aprobado definitivamente o 29/01/1998.

Art. 2. Marco Legal

O marco legal do Plan Especial é o definido pola Lei 9/2002 do 30 de decembro, de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia e as súas modificacións (no sucesivo LOUG). As súas determinacións e documentos son os propios dos plans especiais a que se refire a subsección 4ª da sección 4ª do título I da LOUG.

Art. 3. Ámbito

O ámbito de aplicación do Plan Especial é do definido polas áreas recollidas no Decreto 33/2011 do 10 de febreiro, cos axustes derivados da ordenación de detalle, tal e como se recolle en planos de ordenación.

Art. 4. Vixencia e Revisión

O Plan Especial non entrará en vigor ata que se produza a publicación no Diario Oficial de Galicia dos textos íntegros do acordo de aprobación definitiva, da normativa urbanística no Boletín Oficial da Provincia prevista no art. 92 da LOUG, e teña transcorrido o prazo previsto no art. 65.2 en relación ao art. 70.2. da “Ley 7/85 de 2 de abril de las Cortes Generales”, e no art. 217 da Lei 5/1997 de 22 de xullo de Administración Local de Galicia.

A súa vixencia será indefinida en tanto non sexa revisado como consecuencia das determinacións dunha revisión do Plan Xeral de Ordenación Municipal de Ferrol, sen prexuízo das modificacións a que houbera lugar.

As modificacións do plan regularanse polo establecido nos art. 93 e 94 da LOUG.

Art. 5. Relación coa lexislación de Protección do Patrimonio Cultural de Galicia

Atendendo á declaración de Conxunto Histórico-Artístico do Barrio de Ferrol Vello, mediante Decreto 33/2011 da Consellería de Cultura e Turismo, o presente documento ten o carácter dun Plan Especial de Protección, dos previstos na Subsección 3ª da Sección 2ª do Capítulo II da Lei do Patrimonio Cultural de Galicia, de 30 de outubro de 1995, (no sucesivo LPCG) sendo de aplicación as normas previstas nela. A tal efecto o Plan establece as determinacións e recomendacións previstas nos artigos 45 e ss da citada Lei.

Art. 6. Relación co Plan Xeral

Serán de aplicación as Normas do Plan Xeral de Ordenación Municipal de Ferrol en todos os aspectos non regulados explicitamente no Plan Especial. En particular nas parcelas situadas na Zona de Respecto do BIC, e cualificadas polo Plan Xeral como de ordenanza 13A de extensión de cuarteirón pechado, e ordenanza 13C de extensión mixta, manteranse os parámetros e condicións de edificación establecidas no mesmo, sen prexuízo do cumprimento das normas xerais establecidas na presente normativa e das posibles reordenacións volumétricas establecidas en planos de ordenación do presente Plan Especial, formuladas en atención ao mantemento dos valores arquitectónicos e ambientais que se pretenden protexer. Igualmente manteranse os parámetros e condicións de ordenación establecidas no vixente Plan Xeral no resto de ámbitos exteriores ás áreas definidas no Decreto 33/2011, e incorporadas ao presente Plan Especial co obxecto de garantir a integración das súas determinacións coas correspondentes ao Plan Especial de Protección e Rehabilitación do Conxunto Histórico do Barrio da Magdalena, aprobado definitivamente o 27/09/2007.

En todo caso cando se trate de aspectos referidos á intervención na edificación -implantación, volumetría ou deseño- ou configuración dos espazos públicos -ordenación, urbanización, infraestruturas- deberán solicitar a autorización previa da Administración competente en materia de Patrimonio Cultural.

Art. 7. Alcance Normativo dos Documentos

O alcance normativo do Plan Especial deriva do contido dos documentos que o integran: Ordenanzas e Normas Reguladoras, Planos Normativos de Ordenación, Catálogo de

Protección, Estudo Económico Financeiro, Programa de Actuación e Memoria Xustificativa da Ordenación.

O Catálogo de Protección terá o carácter de documento aberto, sendo susceptible de incorporación de novos elementos no proceso de desenvolvemento e execución do Plan Especial, co procedemento previsto na lexislación vixente. Neste sentido non se considerará modificación do Plan Especial a corrección ou ampliación da catalogación de elementos como resultado da inspección previa a calquera intervención regulada na presente Normativa, sempre que dita corrección ou ampliación non supoña alteración do nivel de catalogación unitaria establecido no ficheiro individualizado, e si perfeccionamento da mesma.

TÍTULO II. DESENVOLVEMENTO, EXECUCIÓN E XESTIÓN DO PLAN ESPECIAL

CAPÍTULO I. DESENVOLVEMENTO E EXECUCIÓN

Art. 8. Competencias

1. Correspóndelle ao Concello de Ferrol o desenvolvemento e execución do Plan Especial, sen prexuízo da participación dos particulares conforme ao establecido nas Leis e na Normativa do presente Plan.
2. A Administración Autonómica e, de ser o caso, os organismos da Administración Central, dentro das súas respectivas atribucións e obrigas, cooperarán co Concello de Ferrol para a consecución dos obxectivos propostos polo Plan, sen prexuízo da atribución competencial de cada Administración no que respecta á conservación e promoción do enriquecemento do patrimonio histórico. As actuacións que se prevexan nos monumentos que se poidan declarar B.I.C., os plans directores, proxectos integrais de restauración, proxectos parciais ou calquera outra actuación neles deberán contar coa autorización do organismo competente da Xunta de Galicia.

Así mesmo, será necesario o informe preceptivo e vinculante e autorización da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural para:

- Os Estudos de Detalle.
- Os Proxectos de Urbanización en espazos públicos catalogados.
- Os Proxectos das novas edificacións de carácter dotacional que empreguen solucións de composición de fachadas de cuberta e materiais diferentes ás reguladas no Plan Especial.
- Os Proxectos de iluminación de edificios de nivel 1 que inclúan solucións singulares.
- O proxecto específico e unitario para a regulación dos elementos do mobiliario urbano que, de ser o caso, se poida redactar para a totalidade do ámbito.
- A sinalización e mobiliario urbano mentres non se redacte o estudo pormenorizado.
- Os proxectos de intervención nos espazos EL-01, EL-03, a ordenación para a recuperación do adro de San Francisco e a intervención na Praza Eduardo Pondal.

As propostas de trazados grafitadas en planos de ordenación non teñen carácter vinculante.

Art. 9. Instrumentos

Para o desenvolvemento e execución das determinacións do Plan Especial redactaranse os correspondentes Estudos de Detalle, Proxectos de Urbanización e de Obras Ordinarias, Proxectos de Rehabilitación do Espazo Urbano e Proxectos de Edificación. As Áreas de Remodelación Urbana delimitadas polo presente Plan Especial, incorpóranse á ordenación pormenorizada do solo urbano mediante a formulación con carácter obrigatorio de estudos de detalle para concretar e reaxustar as determinacións contidas en planos de ordenación. Igualmente, a ordenación detallada de actuacións de completión da estrutura viaria indicadas, establecerase mediante a formulación con carácter obrigatorio de estudo de detalle para determinar as rasantes e reaxustar as determinacións contidas en planos de ordenación.

Art. 10. Dos Estudos de Detalle

1. En xeral poderán redactarse Estudos de Detalle cando resulte necesario completar ou adoptar determinacións do plan en casos de imprecisión ou si se suscita a necesidade de producir o sinalamento ou reaxuste de aliñacións e rasantes ou a ordenación dos volumes, de acordo sempre coas especificacións do plan.
2. Con ocasión da adaptación ou reaxuste de aliñacións e rasantes non se poderán alterar as existentes mantidas polo Plan, nin proceder á apertura de novas vías que non estean previstas no mesmo a través das correspondentes Áreas de Remodelación Urbana.
3. Os Estudos de Detalle nos que se poida modificar a configuración de volume respecto do definido no presente documento, deberán contar con informe do organismo competente da Xunta de Galicia.
4. A ordenación de volumes deberá ter presente os seguintes principios xerais de deseño:
  - a) As novas construcións que se proxecten non deixarán medianeiras vistas.
  - b) As medianeiras existentes que quedan vistas nas edificacións contiguas serán debidamente tratadas.

5. Será obrigatoria a redacción dun Estudo de Detalle no ámbito das seguintes parcelas.

- . 04 do cuarteirón 12454 que ten por obxecto pormenorizar as determinacións establecidas en planos de ordenación, consistentes na reordenación volumétrica do aproveitamento resultante da aplicación da ordenanza 13C de extensión de cuarteirón pechado, co obxecto de integrar os novos volumes no contorno dun edificio catalogado.
- . 05 do cuarteirón 12545 que ten por obxecto pormenorizar as determinacións establecidas en planos de ordenación, consistentes na reordenación volumétrica do aproveitamento resultante da aplicación da ordenanza 13C de extensión de cuarteirón pechado, co obxecto de integrar os novos volumes coa obrigatoriedade de mantemento do edificio catalogado e o seu arboredo de porte.
- . 05 do cuarteirón 13458 que ten por obxecto pormenorizar as determinacións establecidas en planos de ordenación, tendo en conta a presenza dos elementos patrimoniais existentes, entre eles os pertencentes ao Pazo da Merced.
- . 0945034_2 e 0945034_3, que ten por obxecto a conexión mediante novo volume dos dous edificios a nivel de planta baixa e baixo rasante.

Igualmente será obrigatoria a redacción de Estudos de Detalle nas Áreas de Remodelación Urbana ARU.1 e ARU.2 respecto da ordenación de detalle do espazo público e ás condicións estéticas e de composición da edificación; e nas actuacións de compleción da estrutura viaria de conexión peonil Manuel Comellas-Carme Curuxeiras e prolongación rúa Curro-rúa da Merced.

Art. 11. Documentación dos Estudos de Detalle

Desenvolvendo os documentos previstos na LOUG, os Estudos de Detalle conterán a seguinte documentación, atendendo ao seu específico obxecto:

- a) Planos de ordenación xeral de volumes e aliñacións a escala mínima 1:250 con indicación dos usos previstos. Nos espazos públicos diferenciaranse as superficies destinadas aos distintos usos (calzada, estacionamento, beirarrúas, paseos, etc.) e, de ser o caso, o esquema de axardinamento.
- b) Planos de definición de rasantes e das determinacións dos espazos públicos, incluídos espazos libres públicos e itinerarios peonís, que garantan as condicións de accesibilidade requiridas.

- c) Definiranse alzados esquemáticos de fachadas, así como normas e recomendacións respecto da composición e tratamento das mesmas, en desenvolvemento das normas establecidas ao respecto polo presente Plan Especial.
- d) Perspectivas ou maquetas que reflectan con claridade a ordenación proposta, a escala mínima 1/250.
- e) Plano a escala 1/500 no que se reflecta a integración da ordenación no seu contorno inmediato.
- f) Xustificación da ordenación volumétrica das edificacións e dos usos previstos para as mesmas.
- g) Cadro de características indicando os diferentes parámetros dimensionais de ordenación volumétrica e edificatoria.
- h) Xustificación da cumprimentación da normativa relativa á accesibilidade e á eliminación de barreiras arquitectónicas, na medida en que resulte de aplicación.

Art. 12. Tramitación dos Estudos de Detalle

A tramitación dos Estudos de Detalle axustarase ao disposto no artigo 86 da LOUG e nos artigos 32 e 45 da LPCG.

Art. 13. Dos Proxectos de Urbanización e de Obras Ordinarias

1. A execución material das determinacións do Plan Especial no relativo ás obras de urbanización, realizarase mediante proxectos técnicos, que, segundo o seu obxecto, incluíranse nalgunha das seguintes clases:
  - a) De urbanización. Que desenvolverán integralmente tódalas determinacións que o planeamento prevexa en canto as obras de urbanización, tales coma vialidade, abastecemento de auga, rede de sumidoiros, enerxía eléctrica, alumado, xardinería e outras análogas.
  - b) De obras ordinarias. Cando desenvolva tan só parcialmente as obras de urbanización previstas no planeamento.

2. As disposicións contidas nos artigos seguintes referidas ao contido dos proxectos de urbanización serán de aplicación aos proxectos de obras ordinarias en todos os aspectos que lles afecten, en razón do seu obxecto.

Art. 14. Obxecto, alcance e características xerais dos Proxectos de Urbanización

1. Os Proxectos de Urbanización teñen por obxecto a definición técnica precisa para a realización das obras de acondicionamento urbanístico do solo, en execución do determinado polo planeamento.
2. Non poderán modificar as previsións do planeamento que desenvolvan sen prexuízo de que poidan efectuarse adaptacións, esixidas pola execución material das obras nin, en ningún suposto, conter determinacións sobre ordenación e réxime do solo ou da edificación.

Art. 15. Contido mínimo dos Proxectos de Urbanización

1. Os Proxectos de Urbanización estarán constituídos polos documentos sinalados no art. 110 da LOUG e no art. 170 do vixente Plan Xeral de Ordenación Municipal, co detalle e complementos que requira a completa definición executiva das obras comprendidas, incorporando:
  - a) Memoria descritiva do estado actual, con antecedentes dos elementos existentes, características dos materiais e sistemas construtivos, así como dos servizos urbanísticos e o seu estado.
  - b) Memoria descritiva e xustificativa da solución proposta e da súa adaptación ao Proxecto de Normalización proposto polo Plan Especial, definindo os criterios de intervención e a normativa aplicable, incluíndo referencia expresa á cumprimentación da normativa de accesibilidade.
  - c) Memoria de construción, materiais e oficios, definindo todas e cada unha das características dos materiais, as técnicas construtivas utilizadas e a orde de realización dos traballos.
  - d) Definición pormenorizada dos elementos existentes especialmente daqueles sobre os que se vai intervir, substituír ou restaurar e nese sentido a información reflectirá calquera dato necesario para a súa posterior reposición. Se fora necesario, coma no caso, por exemplo, dos pavimentos definiranse despeses, trazados,

características, elementos a reutilizar, plano de numeración de pezas e forma de desmontaxe, etc.; a escala mínima 1:100.

- e) Definición pormenorizada de todos os elementos con plantas, alzados, seccións de cada un deles e a súa relación ou incrustación no ámbito de intervención, prestando especial atención ao seu acoplamento topográfico e incluíndo por tanto unha definición pormenorizada de perfís e acotacións verticais e horizontais que acrediten unha perfecta execución, incorporando a documentación necesaria que garanta o cumprimento do Proxecto de Normalización.
  - f) Detalles construtivos precisos con escalas mínimas de 1:10 a 1:1 segundo o elemento a definir precisando a composición dos elementos complementarios, sistemas de encontro con outros materiais ou elementos do ámbito.
2. Os proxectos estarán redactados de modo que permitan a persoas distintas aos autores a dirección e execución das obras, as cales formarán un conxunto terminado, de modo que o seu funcionamento sexa completo.
  3. Cada proxecto deberá ir datado e asinado por facultativo competente, sobre o que recaerá a responsabilidade do proxecto e da súa adecuación ao planeamento antecedente.

Art. 16. Tramitación dos Proxectos de Urbanización e de Obras Ordinarias

Os proxectos de urbanización tramitaranse e aprobaranse conforme ao establecido no art. 110.4 da LOUG. Os proxectos de obras ordinarias seguirán o trámite previsto na normativa do ente interesado.

Art. 17. Dos Proxectos de Rehabilitación do Espazo Urbano

1. Para procurar a mellora do ambiente urbano, o Concello de Ferrol no marco das súas competencias, poderá redactar proxectos de rehabilitación do espazo urbano.
2. Este tipo de proxectos terán por finalidade a adecuación dos espazos libres públicos e das fachadas e elementos exteriores dos edificios que os configuran.

Os proxectos de rehabilitación do espazo urbano terán o contido dun proxecto de urbanización ou de obras ordinarias, segundo o alcance da intervención no espazo público; e terán o contido dun proxecto de edificación co alcance que corresponda ao

grao de intervención proposto sobre fachadas e demais elementos exteriores dos edificios.

3. Aprobado o proxecto de rehabilitación do espazo urbano, o Concello poderá esixir aos propietarios a execución das súas determinacións para as edificacións, mediante a emisión de ordes de execución de obras, asumindo os compromisos económicos pertinentes nos casos de obras que excedan dos deberes da propiedade, de acordo co previsto no artigo 199 da LOUG.

Art. 18. Tramitación dos Proxectos de Rehabilitación do Espazo Urbano

A tramitación e aprobación dos proxectos de rehabilitación do espazo urbano será a prevista para os proxectos de urbanización ou de obras ordinarias, dependendo do contido da intervención proposta no espazo público.

Art. 19. Dos proxectos de edificación

Os proxectos de edificación, ademais da documentación esixida polo Plan Xeral de Ordenación Municipal, haberán de conter aquela que se establece neste capítulo.

Para os efectos da súa regulación, as obras de edificación integraranse nos grupos seguintes:

- a) Obras nos edificios existentes.
- b) Obras de demolición.
- c) Obras de nova edificación.

Art. 20. Obras nas edificacións existentes

Segundo o tipo de intervención á que se refiran, as obras nos edificios existentes poderán ser:

- a) De Conservación.
- b) De Restauración.
- c) De Consolidación.
- d) De Rehabilitación.
- e) De Reestruturación.
- f) De Ampliación.
- g) De Adecuación de fachadas e elementos exteriores.

Art. 21. Obras de demolición

Segundo supoñan ou non a total desaparición do edificado, as obras serán:

- a) De demolición total.
- b) De demolición parcial.

Art. 22. Obras de nova edificación

Segundo o tipo de intervención distinguiranse as seguintes obras:

- a) De reconstrución.
- b) De substitución.
- c) De nova planta.

Art. 23. Documentación dos proxectos de obras nos edificios existentes

1. Os proxectos referidos a actuacións en construcións existentes comprenderán a documentación esixida polas regulamentacións técnicas xerais aplicables en cada caso, e polas particulares de carácter municipal e ademais a seguinte documentación xeral:

- a) Documentación fotográfica, referida ao edificio no seu conxunto e aos seus elementos máis característicos, con especial detalle das partes afectadas polas obras.
- b) Levantamento a escala mínima 1:100 dos estados actuais das plantas, fachadas, cubertas e demais elementos do edificio nos que se prevexa a execución de obras que vaian máis aló das estrictas de conservación, con indicación das zonas de intervención.
- c) Se as obras afectaran a fachadas ou cubertas do edificio, integración do alzado existente e -de ser o caso- o proposto, cando menos na fronte de rúa a escala mínima 1:250.
- d) Descrición dos danos e deficiencias do edificio, reflectida en planos e aportando -de ser o caso- fotografías correspondentes.
- e) Descrición dos usos existentes e do estado de ocupación do edificio.

f) Xustificación de que as obras proxectadas se axustan á Normativa do Plan Especial e á particularizada do edificio.

g) Planos de proxecto -de ser o caso- a escala 1:100.

Cando os edificios estean suxeitos a protección individualizada no Catálogo do Plan Especial, esixírase a seguinte documentación adicional:

a) Memoria histórica, describindo e documentando as características orixinais e a evolución do edificio, co grao de desenvolvemento e precisión adecuados ao valor histórico do mesmo e ao tipo de actuación que se proxecte.

b) Xustificación da conservación, restauración ou reposición dos elementos construtivos ou ornamentais orixinais de interese, con documentación gráfica de suficiente precisión.

2. Nos supostos de actuación que afecte a fachadas ou a outros elementos exteriores, con independencia do tipo de obra que se proxecte, aportarase a documentación escrita e gráfica suficiente para a correcta definición das obras, incluíndo:

a) Memoria de acabados exteriores, con indicación de texturas, calidades e cor dos mesmos.

b) Detalles das solucións de carpintería, cerrallería e elementos construtivos ou ornamentais da fachada, cando se prevea a substitución ou reposición dos mesmos, a escala mínima 1:20. No caso de proxectarse galerías detallaranse alzados a escala mínima 1:20, con detalles construtivos a escala mínima 1:10.

c) Detalle de elementos da cuberta, como bufardas ou chemineas, cando se prevea a substitución dos mesmos, a escala mínima 1:20.

d) Xustificación da supresión, no seu caso, de elementos desconformes coa composición arquitectónica do edificio.

Art. 24. Documentación específica dos proxectos de obras de demolición

Ademais da documentación técnica regulamentariamente esixible, os proxectos de demolición incluírán documentación adecuada para poder estimar a súa necesidade ou conveniencia e, de ser o caso, testemuña fotográfica do edificio ou parte do mesmo a demoler.

Art. 25. Documentación dos proxectos de obras de nova edificación

Os proxectos de nova edificación comprenderán a documentación esixida polas regulamentacións técnicas xerais aplicables en cada caso, e polas particulares de carácter municipal, e, ademais, a seguinte documentación xeral:

- a) Alzado da nova edificación integrado na fronte do cuarteirón, a escala mínima 1:250.
- b) Memoria de acabados exteriores, con indicación de texturas, calidades, e cor dos mesmos.
- c) Detalle de solucións de carpintería, cerrallería exterior e elementos construtivos ou ornamentais de fachada a escala mínima 1:20. En caso de proxectarse galerías, detallaranse alzados e sección das mesmas, a escala 1:20, con detalles construtivos a escala mínima 1:10. Detalles de elementos de cuberta a escala mínima de 1:20.

Art. 26. As Áreas de Remodelación Urbana

1. Co obxecto de mellorar as relacións internas do ámbito e no seu contorno, así como evitar a existencia de usos degradantes, o presente Plan Especial delimita dúas áreas de remodelación urbana que abranguen as seguintes parcelas:

- ARU.1 abrangue as parcelas 06 e 18 do cuarteirón 12454, na actualidade ocupadas por un enclave industrial en estado de abandono, cunha superficie de 2.630 m².

Establécese un teito edificable lucrativo máximo de 2.000 m², resultado da aplicación da ordenanza 13A do vixente Plan Xeral, cunha altura máxima de baixo e tres plantas, tolerándose a execución de ata dúas plantas baixo rasante aos efectos de albergar servizos de garaxe-aparcamento e complementarios.

A ordenación volumétrica establecida en planos de ordenación, concretarase co correspondente estudo de detalle que prestará especial atención á integración topográfica dos novos volumes tanto públicos como privados, principalmente cara ao interior do cuarteirón cun máximo de baixo e tres plantas, e a súa relación cos edificios do contorno, algún deles suxeito a catalogación individualizada.

O estudo de detalle completará e determinará as rasantes do viario e do espazo público EL-01, atendendo aos requirimentos da normativa de accesibilidade,

utilizando, de ser o caso, a reserva dotacional pública prevista RE-07 para implantar medios mecánicos elevadores, instalacións ou solucións especiais para o efecto.

En planta baixa da nova edificación que ocupará a parcela 18 establecerase un paso peonil de uso público dun mínimo de tres metros de anchura e 2,20 metros de altura libre.

- ARU-2 abrangue as parcelas 41, 54 e 58 do cuarteirón 13458, na actualidade ocupadas por un enclave industrial de carácter residual, cunha superficie de 1.786 m². Establécese un teito edificable lucrativo máximo de 1.000 m², resultado da aplicación da ordenanza 13A do vixente Plan Xeral e do mantemento do edificio catalogado actualmente existente na parcela 1345854, cunha altura máxima de baixo e catro plantas para a nova edificación, tolerándose a execución de ata dúas plantas baixo rasante para os efectos de albergar servizos de garaxe-aparcamento e complementarios.

En planta baixa da nova edificación que ocupará a parcela 54 establécese un paso peonil de uso público dun mínimo de tres metros de anchura e 2,20 metros de altura libre.

Mantense a edificación catalogada existente na parcela 1345841 que poderá incrementar o seu fondo edificable ata igualar o das edificacións colindantes, tal e como se indica en plano, o que deberá realizarse mediante corpo engadido estruturalmente diferenciado, concretándose a ordenación volumétrica establecida en planos de ordenación mediante o correspondente estudo de detalle que prestará especial atención á integración dos novos volumes na trama edificada circundante.

O estudo de detalle completará e determinará as rasantes do viario e do espazo público, atendendo aos requirimentos da normativa de accesibilidade, utilizando, de ser o caso, a reserva dotacional pública prevista RE-03 para implantar medios mecánicos elevadores, instalacións ou solucións especiais, para o efecto.

Igualmente garantirase o mantemento da actual accesibilidade ás vellas instalacións industriais interiores na planta baixa da edificación catalogada que dispoñerá das dimensións e características que permitan o acceso de materiais de servizo ao equipamento RE-03 e ao espazo público EL-03 con fronte á rúa Espartero da parcela 41.

Nas Áreas de Remodelación Urbana autorízanse as agregacións parcelarias.

Art. 27. As Áreas de Rehabilitación

A declaración de Área de Rehabilitación aprobada por acordo do Conselleiro de Política Territorial, Obras Públicas e Vivenda, de 6 de setembro de 2001, manterá a súa vixencia sen prexuízo das modificacións e novas delimitacións que poida solicitar o Concello de Ferrol no ámbito do Plan Especial unha vez se produza a súa definitiva aprobación.

Art. 28. Órganos asesores en materia de protección do patrimonio cultural

1. Para os efectos de garantir a adecuada tutela sobre o patrimonio, o Concello de Ferrol podería constituír unha Comisión Asesora que estará composta por científicos e técnicos designado ao efecto, os técnicos municipais responsables, entre eles de ser o caso o arqueólogo municipal, e baixo a presidencia do Concelleiro de Urbanismo. Os asesores membros da Comisión designaranse polo Pleno Municipal en número de, cando menos, cinco; entre eles, un historiador, un arqueólogo e un arquitecto. Dous dos técnicos que formen a Comisión Asesora serán membros da Consellería de Cultura e Deporte da Xunta de Galicia. Todos eles con formación acreditada en materia de protección e conservación do patrimonio cultural construído. Correspóndenlle á Comisión Asesora as funcións definidas na presente normativa e as que puideran atribuírselle na resolución municipal que a constituía.

Dita Comisión asesorará ao Concello no relativo aos aspectos artísticos, históricos e arquitectónicos a considerar para os efectos da protección do conxunto histórico e a súa área de contorno, e dos elementos que o compoñen. Para tal efecto os seus informes incorporaranse aos expedientes de licenza ou de aplicación de proxectos. Ditos informes non terán o carácter de vinculantes para a administración municipal.

A Comisión emitirá os seus informes a solicitude do órgano competente en materia de concesión de licenza, e poderán ser favorables ou desfavorables. Con carácter xeral, o seu informe previo será preceptivo nas seguintes actuacións:

- Proxectos de obras de nova edificación.
- Proxectos de obras nos edificios catalogados:
  - . De ampliación.
  - . De adecuación de fachadas e elementos exteriores.
  - . Obras de todo tipo nos edificios catalogados de nivel 1 e nivel 2, excepto as de conservación e mantemento.
  - . Obras de reestruturación en edificios de nivel 3.

- . Obras que afecten directamente ás condicións materiais de conservación e valoración dos elementos de singular valor catalogados.
  - Estudos de Detalle.
  - Proxectos de urbanización ou de obras ordinarios nos espazos públicos catalogados.
  - Proxectos integrais de sinalización e mobiliario urbano.
2. Sen prexuízo do exercicio das competencias que lle son propias, o Concello de Ferrol poderá solicitar informes ou dictames das Administracións de Patrimonio no marco da colaboración interadministrativa para a tutela do patrimonio cultural.

Art. 29. Obrigas dos propietarios de terreos

1. Os propietarios de terreos, en tanto titulares de solo urbano, veñen obrigados a custear e -de ser o caso- executar os complementos de urbanización, a solicitar a licenza de edificación e a edificar os solares na forma e nos prazos previstos pola lexislación vixente.
2. Dentro do ámbito do Plan Especial establécese a protección integral da súa estrutura parcelaria polo que os terreos só poderán agregarse, segregarse ou parcelarse nas condicións previstas no presente Plan Especial.

TÍTULO III. CONDICIÓN DE PROTECCIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO E AMBIENTAL

CAPÍTULO I. DEBERES XERAIS DE CONSERVACIÓN DOS INMOBLES

Art. 30. Obrigas xerais dos propietarios para a conservación dos inmobles

1. Os propietarios de edificacións, terreos, construcións, carteis e instalacións deberán destinalos efectivamente ao uso previsto no planeamento urbanístico e mantelos en condicións de funcionalidade, seguridade, salubridade, habitabilidade e ornato público, de acordo co establecido no art.9 da LOUG e art. 25 da LPCG.

En calquera caso estarase ao disposto na Ordenanza Municipal Reguladora da Conservación e Rehabilitación dos Inmobles aprobado pola Pleno Municipal en sesión celebrada o 27 de xuño de 2013.

2. Consideraranse contidos neste deber xeral de conservación os seguintes tipos de obras:
  - a) Os traballos e obras necesarios para asegurar o correcto uso e funcionamento dos servizos e elementos propios das construcións e a reposición habitual das súas compoñentes.
  - b) As obras que, sen exceder no seu custo de execución do cincuenta por cento (50%) do valor actual do inmovible, repoñan as construcións e instalacións ás súas condicións anteriores de seguridade e salubridade, reparando ou consolidando os elementos danados que afecten á súa estabilidade ou sirvan ao mantemento das súas condicións básicas de uso, e igualmente aquelas que teñan por obxecto dotar ao inmovible das condicións mínimas de seguridade, salubridade e ornato definidas no artigo seguinte.
3. Dado o carácter de Ben de Interese Cultural do Conxunto Histórico do Barrio de Ferrol Vello, no seu ámbito e na súa área de contorno, os propietarios, e de ser o caso os titulares de dereitos reais ou posuidores de edificacións e instalacións, deberán conservalos, mantelos e custodialos de acordo co grao de protección establecido polo Plan Especial, en desenvolvemento da LPCG.

4. En todo caso os propietarios estarán suxeitos ao cumprimento das normas sobre protección do medio ambiente e dos patrimonios arquitectónico e arqueolóxico, debendo proceder á rehabilitación dos edificios nos casos e nas condicións que estableza o Plan Especial.
5. As administracións competentes cooperarán á conservación dos bens catalogados cando tales obras excederán dos límites do deber de conservación.

Art. 31. Condicións mínimas de seguridade, salubridade e ornato das edificacións

Para os efectos previstos no artigo anterior, consideraranse condicións mínimas de seguridade, salubridade e ornato as seguintes:

a) Condicións de seguridade.

Os elementos estruturais verticais e horizontais, forxados e outros deberán garantir a súa función resistente, de acordo co seu sistema estrutural e construtivo específico e condicións de uso do edificio.

As cubertas e cerramentos posuirán unhas adecuadas condicións de estanquidade.

Os revestimentos de fachadas, os beirados e cornixas, saíntes de balcóns, galerías e outros elementos exteriores, manteranse en bo estado de conservación, garantindo a seguridade de persoas e bens.

As redes de acceso: portal, escaleiras e demais elementos posuirán unhas adecuadas condicións de resistencia e seguridade.

Os elementos de protección contra caídas, como balaústres e outros, deberán encontrarse en bo estado.

b) Condicións de salubridade.

Os edificios contarán cando menos con instalacións de subministro eléctrico, distribución de auga, conducións de saneamento e aparatos sanitarios (en vivendas comprenderán cando menos lavabo, inodoro e prato de ducha ou baño) en bo estado de funcionamento.

En caso de dispoñer doutras instalacións, deberán encontrarse así mesmo en bo estado. A edificación e os espazos libres contarán cunha adecuada limpeza e salubridade.

c) Condicións de ornato.

As fachadas, medianeiras vistas e demais elementos exteriores da construción deberán atoparse en bo estado de conservación, mediante o pintado e a limpeza, reparación e reposición dos seus materiais de revestimento.

Art. 32. Colaboración da Administración na conservación dos inmobles

Se o custo de execución das obras a que se refire o epígrafe 2.b) do artigo 30 excedera os límites establecidos no mesmo e existiran razóns de utilidade pública ou interese social que aconsellaran a conservación do inmovible, as Administracións competentes poderán optar por subvencionar o exceso de custo sobre a obriga xeral de conservación, ordenando ao propietario a execución ao seu cargo do conxunto de obras necesarias comprendidas dentro da citada porcentaxe do 50% do valor actual do inmovible. No caso do Patrimonio Arqueolóxico, estarase ao establecido no artigo 46 da presente Normativa.

Art. 33. Obrigas particulares dos propietarios para a conservación e adecuación dos edificios

1. Os propietarios dos edificios, construcións e instalacións deberán garantir a conservación dos mesmos mediante o seu mantemento en condicións de funcionalidade, seguridade, salubridade, habitabilidade e ornato público e, de ser o caso, deberán promover as obras necesarias para a adecuación ou recuperación da súa conformación arquitectónica e os seus elementos de interese histórico e ambiental, de acordo co seu Nivel de Protección.
2. En particular, os propietarios de edificios que inclúan elementos exteriores sinalados como desconformes en Ficheiro de Catalogación de unidades edificatorias suxeitas a protección e/ou en Planos de Ordenación de Alzados, deberán proceder a suprimilos ou substituílos, de ser o caso, por elementos conformes coas características arquitectónicas específicas do edificio e de acordo coas condicións establecidas no Plan Especial.

Esta obriga esténdese aos titulares das fachadas dos locais comerciais en planta baixa, cando fosen total ou parcialmente desconformes, e farase efectiva por decisión

da propiedade acompañando o desenvolvemento do tipo de actuación que en cada caso establece o Plan, ou a instancias das administracións competentes mediante ordes de execución que haberán de distinguir -para ser costeadas pola Entidade ordenante- as obras que excedesen do deber de conservación dos propietarios.

3. As actuacións xerais na edificación definidas no artigo 56 da presente normativa, agás as de conservación e mantemento e reparación, levarán consigo, obrigatoriamente, a adecuación dos elementos desconformes sinalados no Plan.

Art. 34. Obras de interese arquitectónico, histórico ou ambiental de carácter ordinario

Comprenden as obras que se atopan incluídas dentro dos límites do deber xeral de conservación dos edificios especificado no art. 30 da presente Normativa. Consideraranse obras de carácter ordinario, en fachadas a espazos públicos, medianeiras ou fachadas a patios que contiveran elementos de interese, as seguintes:

- a) Revocaduras, enfuscados e pinturas ou outros revestimentos en paramentos verticais; reparación e reposición de materiais pétreos, en fachadas con este material.
- b) Obras de conservación, reparación e outros tratamentos particulares de adecuación de elementos arquitectónicos ou decorativos existentes, como beirados e cornixas, cerrallería, molduras, carpintería exterior e portas de acceso.
- c) Obras de conservación, reparación e outros tratamentos particulares de frontes comerciais, sempre que xa se atopasen adaptados basicamente ás características e composición arquitectónica do edificio.
- d) Supresión ou substitución de elementos exteriores desconformes, como rótulos, carteis, cables, marquesiñas, etc.

Art. 35. Obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario

1. Incluirán as obras nas que a súa execución puidera exceder dos límites do deber xeral de conservación e que afectasen a elementos arquitectónicos ou decorativos de singular valor protexidos polo Plan Especial.
2. Consideraranse especificamente como obras de carácter extraordinario, en fachadas a espazos públicos, medianeiras ou fachadas a patios que contiveran elementos de singular valor catalogados:

- a) Recuperación de acabados especiais en fachadas, que foran alterados ou suprimidos. En particular, en fachadas con revestimentos inadecuados, inclúiranse nestas obras a supresión dos mesmos e a restitución daqueles conformes ás características arquitectónicas e históricas do edificio. Non terá carácter extraordinario o revoco e pintado de cachoterías vistas.
  - b) Obras de restauración ou reposición de elementos arquitectónicos ou decorativos orixinais do edificio, desaparecidos ou irrecuperables polo seu grao de deterioro. Por exemplo, inclúiranse entre estas obras as de restauración ou recuperación de carpinterías singulares de fiestras, balcóns ou porta exterior; as de restauración ou reposición de balaústres orixinais, etc.
  - c) Obras de restitución da composición orixinal de fachadas.
3. Así mesmo, en fachadas de plantas baixas con alteracións substanciais da composición orixinal, ou en frontes comerciais con elementos que ocultasen machóns ou outros compoñentes da estrutura vertical ou que inclúisen outros elementos decorativos non conformes coas características e composición arquitectónica do edificio, poderase considerar como obras de carácter extraordinario as dirixidas a acadar unha coherente adaptación e integración formal, mediante a restitución das partes que fosen alteradas, e que requiran as condicións materiais e formais especiais dos elementos singularmente catalogados.
4. Poderán ser tamén consideradas como obras de carácter extraordinario, as que se dirixirán á restauración ou reposición de elementos arquitectónicos ou decorativos catalogados de singular valor en espazos interiores do edificio, como elementos ornamentais de paramentos verticais ou horizontais de portais, escaleiras, vidreiras decorativas, pavimentos, agás os de carácter histórico recuperados por actuacións arqueolóxicas, etc.
5. A cooperación das Administracións competentes á conservación dos bens do patrimonio histórico referirase ao custo das obras que excedendo do deber xeral de conservación non supoña un aumento do valor do inmovible.

Art. 36. Ordes de execución de obras de conservación

O Concello e demais Administracións no ámbito das súas competencias ordenarán aos propietarios a execución das obras necesarias para garantir as condicións de seguridade, salubridade e ornato comprendidas no deber xeral de conservación, así como a execución das obras de conservación e mantemento dos edificios e instalacións de acordo co grao de protección establecido no Plan Especial.

A orde de execución poderá ser emitida de oficio por estas Administracións, ou a instancias de calquera interesado.

As obras executaranse a cargo dos propietarios, ata a proporción establecida no art. 30.2.b) e a cargo da Administración na parte que excedese esa proporción, cando se dese o suposto previsto no artigo 32.

Art. 37. Ordes de execución de obras de interese arquitectónico

1. De acordo co previsto no art. 199 da LOUG, o Concello e demais organismos competentes, poderán ordenar a execución de obras de conservación ou reforma en fachadas ou espazos visibles desde a vía pública, para a súa adecuación arquitectónica, ou valoración estética e formal, de acordo coa Normativa do presente Plan.
2. A orde de execución distinguirá:
  - a) As obras comprendidas dentro do deber de conservación dos propietarios, definidas por tanto no concepto de obras de interese arquitectónico de carácter ordinario.
  - b) As obras que excedesen deses deberes, definidas no concepto de obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario.
3. As obras de carácter ordinario executaranse a cargo dos propietarios, sen prexuízo de que estes poidan acceder ás axudas económicas ou doutro tipo establecidas polas Administracións Públicas para a realización de actuacións desa natureza.
4. As obras de carácter extraordinario que excedan do deber de conservación correrán a cargo da Entidade que as ordenara.

Art. 38. Procedemento para a execución de obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario

A emisión de ordes de execución de obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario, por parte da Administración, axustarase a un dos procedementos seguintes:

- a) A orde irá acompañada dunha memoria descritiva e documentos gráficos suficientes para a realización das obras co seu correspondente orzamento, sinalando as formas de pagamento do mesmo e o procedemento para o control da súa execución.

O propietario expresará por escrito a súa conformidade co contido e orzamento das obras, procedendo a súa execución e recibindo o importe das mesmas que excedera do seu deber de conservación, nas condicións establecidas na orde.

- b) A orde poderá limitarse a describir xenericamente o contido das obras, requirindo ao propietario para a presentación da documentación técnica e orzamento particularizado, co fin de proceder -de ser o caso- á aceptación do mesmo e fixar as súas condicións de pagamento.

Art. 39. Execución subsidiaria das obras

1. Cando os propietarios non realicen no prazo e forma debidas as obras esixidas nas ordes de execución ou as actuacións de conservación, mantemento e custodia para as que fosen requiridos pola Administración competente, a Entidade que emitise a orde ou o requirimento, quedará habilitada para adoptar calquera das seguintes medidas conforme ao establecido na Ordenanza Municipal Reguladora da Conservación e Rehabilitación dos Inmobles.

- a) Execución subsidiaria.
b) Imposición de multas coercitivas.
c) Ambas as dúas cando as multas corretivas previas non fosen eficaces e conorra perigo no incumprimento.

2. No caso de que se tratara de obras comprendidas dentro do deber xeral de conservación dos inmobles ou de obras de interese arquitectónico de carácter ordinaria, esixirase o seu pagamento aos propietarios, sen prexuízo das sancións que puidesen aplicarse.

3. Se se tratara de obras de consolidación ou reparación que excederan do deber xeral de conservación, ou de obras de interese arquitectónico de carácter extraordinario, non poderá esixirse o pagamento das mesmas senón na parte correspondente ao límite de dito deber.

CAPÍTULO II. SUPOSTOS DE DECLARACIÓN DE RUÍNA E DEMOLICIÓN DAS EDIFICACIONES

Art. 40. Edificios en estado ruinoso

1. Cando algunha construción ou parte dela estivese en estado ruinoso, o Concello, de oficio ou a instancia de calquera interesado, procederá á súa declaración. Cando a construción estivera catalogada, na resolución haberase de indicar o carácter ordinario ou inminente da ruína.

2. Declararase o estado ruinoso nos seguintes supostos:

a) Cando o edificio presente un esgotamento xeneralizado das seus elementos estruturais ou fundamentais.

Elementos estruturais son aquelas partes da edificación concibidas para cumprir unha función resistente.

Enténdese por esgotamento a perda das condicións de elasticidade e resistencia dos elementos estruturais ata o punto de poñer en risco a seguridade do edificio.

A determinación da situación á que se refire este apartado levarase a cabo mediante:

- . O inventario pormenorizado dos elementos estruturais da edificación con expresión da súa contía nas unidades métricas habituais e da proporción de cada un en relación co total expresado de forma porcentual.
- . A proporción de cada un dos elementos que deba ser reconstruído expresada, igualmente, en forma porcentual.
- . Precisarase a extensión dos danos a reparar mediante a suma dos produtos das porcentaxes de cada elemento a reconstruír e as porcentaxes do elemento na totalidade dos estruturais, aos que se refiren os puntos anteriores.

b) Cando o custo das obras de reparación necesarias sexa superior ao 50% do custo de reposición da edificación ou de nova construción con características similares, excluído o valor do solo.

Son obras de reparación necesarias as obras indispensables para consolidar, asegurar ou substituír os elementos danados que afecten á súa estabilidade ou que sirvan ao mantemento das súas condicións básicas de uso, para restaurar a construción a un estado que non constitúa perigo de ruína.

A determinación do valor actual da edificación levarase a cabo a partir do valor de reposición do mesmo, minorado en razón da depreciación que pola súa idade teña sufrido a edificación.

A depreciación apreciarase a través dun coeficiente referido á porcentaxe da unidade calculada mediante a seguinte fórmula:

$$C_d = 1 - 0,25 (\log x - 1)^2$$

Sendo x a número de anos da edificio, que non poderá ser inferior a dez (10) nin superior a cen (100).

- c) Cando se requira a realización de obras que non puideran ser autorizadas en razón do réxime establecido polo Plan Especial ou lexislación urbanística para os edificios en situación expresa de fóra de ordenación total.
3. As deficiencias referentes a instalacións ou servizos en materia de salubridade non serán tidas en conta a efectos da declaración do estado ruinoso da edificación.
4. En calquera caso estarase ao disposto na Ordenanza Municipal Reguladora da Conservación e Rehabilitación de Inmobles ou normativa que a substitúa.

Art. 41. Condicións para a demolición

A declaración de ruína dun inmovible catalogado en calquera dos seus graos, non suporá a procedencia da súa demolición sen a previa autorización da administración competente. Isto sen prexuízo da adopción das medidas necesarias, en orde á seguridade do inmovible e dos seus ocupantes. En relación aos inmobles declarados BIC estarase ao disposto no art. 41 da LPCG.

En atención ao deber xeral de conservación, a Administración poderá esixir do propietario a reparación do edificio catalogado co compromiso de custear as obras que, excedendo do 50% do seu valor actual, permitan restaurar a construción a un estado que non constitúa perigo de ruína.

Art. 42. Sancións en caso de derruba de edificios protexidos

Cando se derrubara total ou parcialmente un edificio afectado por Normativa de Protección en calquera dos seus graos, sen licenza ou orde de execución ou sen axustarse ás súas condicións, a propiedade do inmovible e quen executara materialmente a derruba virán obrigadas solidariamente á súa reconstrución, sen prexuízo das sancións económicas que procedan, conforme á lexislación vixente.

CAPÍTULO III. CONSERVACIÓN DO PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

Art. 43. Zonificación Arqueolóxica

1. O ámbito de aplicación definido no presente Plan Especial delimitase en unha única área de fertilidade arqueolóxica definida a partir da análise conxunta do rexistro arqueolóxico, das fontes documentais e da dinámica histórico-evolutiva do entramado urbano.
2. A zonificación recollida nestas ordenanzas poderá ser modificada como consecuencia dos resultados obtidos a partires das intervencións arqueolóxicas, da análise da documentación histórica, ou ben polo achado de bens arqueolóxicos que sexan descubertos por azar.
3. Toda modificación na zonificación arqueolóxica deberá tramitarse a través dalgunha figura prevista para tal fin na lexislación urbanística de Galicia.

Art. 44. Protección Arqueolóxica

Defínese un único nivel xenérico de protección atendendo á potencialidade arqueolóxica e á natureza histórica do Barrio de Ferrol Vello e a súa zona de contorno.

Art. 45. Cautela Arqueolóxica.

1. Establécese un único tipo de cautela arqueolóxica.
2. A cautela implicará a realización da intervención arqueolóxica pertinente durante os labores que impliquen movemento de terras e/ou afecten ao subsolo ou paramentos de muros. A devandita intervención será executada baixo o seguimento de técnico arqueólogo autorizado polo órgano competente da Xunta de Galicia.
3. As obras de promoción pública o municipal que se desenvolvan nos espazos públicos atópanse suxeitas á cautela arqueolóxica establecida nas presentes ordenanzas.

Estas obras supoñen unha ocasión única para documentar e coñecer as infraestruturas históricas do Barrio, ademais de constatar o seu estado de conservación.

4. O servizo municipal de arqueoloxía, ante calquera solicitude de licenza dentro do ámbito do Plan Especial, informará e solicitará autorización ao organismo competente

da Xunta de Galicia sobre o tipo de actuación arqueolóxica necesaria -control, sondaxes previas, análise estatigráfica de paramentos, inspección- consonte ao carácter específico das obras solicitadas.

En espazos que foran obxecto de actuacións arqueolóxicas anteriores, ou onde existan obras que puideran alterar completamente o substrato orixinal, previo informe do servizo municipal de arqueoloxía, poderá propoñerse a modificación da cautela arqueolóxica, coa autorización da Consellería competente en materia de patrimonio.

Nestes ámbitos as obras serán obxecto de inspección por parte dos servizos técnicos municipais de arqueoloxía, que deberá comunicar por escrito á Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, coa suficiente antelación o inicio dos traballos que supoñan remoción de terras.

Art. 46. Tramitación. Solicitudes de Licenza Municipal

Os actos suxeitos a licenza e demais actividades que supoñan o movemento de terras e que podan afectar ao patrimonio arqueolóxico, deberán seguir a tramitación que se relaciona a continuación; sen menoscabo doutras autorizacións necesarias, de acordo coa lexislación urbanística e sectorial vixente.

1. O servizo municipal de arqueoloxía informará todo tipo de actuacións que poidan afectar ao patrimonio arqueolóxico ou arquitectónico protexido, incluído os estudos xeotécnicos ou as demolicións en ámbitos que formaron parte do sistema defensivo da Cidade.
2. O promotor presentará por triplicado, xunto coa solicitude de licenza e o proxecto de obra, o proxecto arqueolóxico requirido segundo o establecido no artigo 45.4 da presente normativa, que se adecúe ao establecido na lexislación vixente en materia de arqueoloxía e ao recollido nas presentes ordenanzas. Igualmente poden incorporar un proxecto de sondaxes previas, condicionando a que no proxecto de execución consten as medidas resultantes das mesmas. As intervencións deberán garantir a correcta documentación dos restos arqueolóxicos existentes. Os custos da intervención correrán a cargo do promotor.

O financiamento poderá acollerse ao establecido no artigo 63.2 da Lei do Patrimonio Cultural de Galicia a través das ordes que anualmente establecen as bases reguladoras das axudas destinadas á colaboración na financiación de intervencións arqueolóxicas e a aquelas que establece como propias o estudo económico e financeiro do Plan Especial.

3. O servizo municipal de arqueoloxía informará sobre o proxecto arqueolóxico e a adecuación da solicitude á normativa vixente e, se procede, solicitará que se emenden as posibles carencias do proxecto.

Os proxectos realizados polo arqueólogo dos servizos técnicos municipais non requirirán a emisión deste informe previo.

4. O Concello remitiralle ao órgano competente da Xunta de Galicia dúas copias do proxecto arqueolóxico e do informe preceptivo e favorable do servizo municipal de arqueoloxía para a súa autorización. Segundo os resultados da actuación arqueolóxica poderán modificarse as condicións da licenza cara á conservación, protección e posta en valor das estruturas arqueolóxicas no proxecto das obras, modificacións que non suporán ningún dereito á indemnizacións.
5. En caso de que a resolución sexa favorable, o Concello concederá licenza de obra condicionada á execución dos traballos arqueolóxicos e á non localización de restos arqueolóxicos. O arqueólogo deberá: comunicarlle ao órgano competente da Xunta de Galicia e ao Concello coa suficiente antelación o inicio e final da intervención coa fin de que poida ser obxecto de inspección por parte do servizo municipal de arqueoloxía ou da Xunta de Galicia.
6. No caso de que aparezan restos arqueolóxicos durante a execución dos traballos, o promotor deberá, a instancias do arqueólogo que executa o control, paralizar a execución dos traballos comunicarllo ao Concello e ao órgano competente da Xunta de Galicia.
7. Finalizada la actuación arqueolóxica o arqueólogo director da intervención deberá emitir no prazo de 10 días o informe valorativo pertinente.
8. O devandito informe arqueolóxico será remitido polo promotor por triplicado ao Concello, que á súa vez, o remitirá -por duplicado- ao organismo competente da Xunta de Galicia, adxuntando ao informe do servizo municipal de arqueoloxía, que non será necesario nos proxectos dirixidos por este, no que se especificará:

- . A continuidade das obras.
- . A necesidade de ampliar a intervención arqueolóxica.
- . Sobre a conservación dos restos arqueolóxicos.

9. O órgano competente da Xunta de Galicia, á vista da documentación remitida, resolverá sobre o que estime oportuno, comunicando a súa resolución ao Concello de Ferrol, que dará traslado da mesma aos interesados.

10.No prazo sinalado pola lexislación sobre Patrimonio Cultural o arqueólogo deberá entregar no Concello unha copia da Memoria arqueolóxica.

Art. 47. Tramitación .Conservación e posta en valor do patrimonio arqueolóxico

1. No caso de que os restos ou estruturas arqueolóxicas localizadas, posúan unha entidade e natureza tal, que merezan ser conservados, o Concello elevará proposta de actuación ao órgano competente da Xunta de Galicia sobre a súa conservación e posible posta en valor aos efectos da súa autorización. O servizo municipal de arqueoloxía achegará informe sobre a viabilidade e condicións da mesma; sobre a posta en valor das estruturas arqueolóxicas ou sobre as condicións de conservación dos restos arqueolóxicos que terá que reunir o proxecto en execución.

2. O órgano competente da Xunta de Galicia emitirá resolución, con carácter preceptivo e vinculante, sobre o citado proxecto e sobre a necesidade de presentar algún tipo de proxecto arqueolóxico.

Art. 48. Tramitación simplificada

De forma excepcional, cando exista risco de destrución inmediata de restos arqueolóxicos ou as obras se deban a emerxencias ou causas de forza maior, o órgano competente da Xunta de Galicia poderá autorizar, por procedemento simplificado, a realización da intervención arqueolóxica necesaria, segundo o establecido na lexislación vixente.

A devandita tramitación poderá ser solicitada polo Concello. Para elo remitirá a solicitude acompañada do informe do servizo municipal de arqueoloxía.

Art. 49. Tramitación. Achádegos casuais

(eliminado)

CAPÍTULO IV. CONSERVACIÓN DO MEDIO AMBIENTE URBANO

Art. 50. Conservación e reforma de elementos visibles

En aplicación do Art. 199 da LOUG o Concello poderá ordenar, por motivos de interese turístico ou estético, a execución de obras de conservación e reforma, en fachadas ou medianeiras visibles desde as vías e espazos libres públicos. Tanto as fachadas principais ou traseiras coma as medianeiras visibles deberán recibir o tratamento propio das fachadas á vía pública, podendo esixirse, de ser o caso, a adecuación de ocos, balcóns, miradoiros ou da súa decoración. As cubertas que se dominan desde os espazos públicos consideraranse a estes efectos incorporadas á fachada.

Art. 51. Protección dos elementos singulares do espazo público

1. Os elementos singulares e o conxunto das espazos públicos incluídas no Catálogo anexo do Plan Especial estarán expresamente protexidos.
2. Conservaranse os trazados, materiais e despieces que se catalogan, sen prexuízo da reposición dos elementos deteriorados, que haberán de presentar as mesmas características métricas, materiais e de textura dos substituídos.
3. As estatuas, monumentos, elementos do mobiliario urbano e de urbanización do espazo público que se catalogan estarán sometidos a protección integral, debendo, en consecuencia, conservarse e restaurarse.
4. Os elementos de heráldica e conmemorativos catalogadas manteranse na súa posición. Nos supostos de substitución da edificación na que se integran haberán de incorporarse á nova edificación, debendo constar expresamente no proxecto a súa integración.

Art. 52. Limitacións á publicidade exterior

1. A publicidade exterior no ámbito do Plan Especial regúlase de conformidade co establecido no art. 46.5. da LPCG.
2. Expresamente prohibese:
  - a) A fixación directa de carteis publicitarios sobre edificios, muros e cercas.

- b) A fixación de soportes exteriores ou bastidores exentos ou luminosos en valos, rúas, prazas, sobre edificios en muros ou cercas, en cornixas ou tellados, en xardíns ou parques públicos ou privados, ou en plataformas de tráfico.
  - c) A fixación ou pintado exterior de publicidade sobre medianeiras da edificación, aínda que fose circunstancial, agás aquela que se vincule con actuacións de tratamento de situacións desconformes das mesmas.
3. Só se permitirán, previa licenza, os carteis ou rótulos que, nos bens sobre os que teñan título legal suficiente, sirvan para indicar a denominación social de persoas física ou xurídicas ou o exercicio da actividade mercantil, industrial, profesional ou de servizos aos que os mesmos se dediquen, sempre que se axusten ás normas contidas no presente Plan Especial e non teñan finalidade estritamente publicitaria.

Igualmente autorízanse as instalacións publicitarias sobre soportes deseñados para tal efecto polo Concello como pezas do mobiliario urbano público no marco do Proxecto de Normalización dos Elementos do Espazo Urbano regulado no art. 55.

4. En todas as obras de nova construción, de reforma ou ampliación, demolición, escavación ou movementos de terra, será obrigatoria a colocación do rótulo esixida pola Normativa do Plan Xeral de Ordenación Municipal. Así mesmo poderanse autorizar, previa licenza, soportes exteriores publicitarias relativos ás actividades relacionadas coa execución das obras. Ditos carteis, de iguais dimensións que o anterior manteranse soamente durante o período máximo de duración das obras, segundo as condicións de concesión das licenzas.
5. Non se permitirán anuncios sobre postes de iluminación, de tráfico (indicacións e semáforos), de paradas de transporte público ou outros análogos na vía pública. Previa autorización, poderán permitirse nas marquesiñas ou esperas das paradas de transporte público, quioscos e cabinas telefónicas, sempre incorporados dentro das súas superficies, sen sobresaír en ningún punto.
6. De xeito provisional e en ocasións excepcionais, como feiras, festas, manifestacións e exposicións, o Concello poderá autorizar anuncios non comerciais, limitados ao tempo que dure o acontecemento, que de inmediato deberán retirarse unha vez termine o mesmo.
7. A publicidade que non reunise os requisitos dos números precedentes estará “fóra de ordenación”, desde a data de entrada en vigor do presente Plan e non poderá renovar a súa licenza anual de instalación, sen que iso confira dereito a

indemnización, excepto cando a suspensión se impuxera antes da data de caducidade da concesión do anunciante.

En todo caso, cando se realicen obras maiores de carácter xeral no edificio con publicidade fóra de ordenación, esíxese a súa corrección ou supresión simultánea.

8. A instalación en espazos públicos de calquera clase de publicidade sen autorización municipal considerarase infracción urbanística, procedendo os servizos municipais á súa inmediata retirada ou demolición por obstrución da vía pública, sen máis trámites, pasando ao anunciante o importe dos custos da súa retirada.

Art. 53. Protección do arboredo

1. O arboredo catalogado deberá conservarse, coidarse e protexerse das pragas e das accións que puidesen ocasionar a súa destrución parcial ou total; sendo preciso para a corta ou replantación a previa solicitude de autorización ao Concello.
2. Cando unha obra poda afectar a algunha árbore da vía pública acomodarse a proxecto de obra para evitar a seu deterioro ou, se puidesen ser substituídos, incluírase na licenza da obra a obriga de repoñer as árbores que houberen de afectarse pola mesma, con plantación de igual número, especies e parte suficiente e por canto do promotor das obras, condicionada a que non afecte a estruturas arqueolóxicas ou históricas.

Igual consideración terase co arboredo catalogado existente nos espazos libres privadas.

3. Prohíbese instalar, fixar, atar, colgar ou cravar calquera clase de elemento, corda, cable, cartel, anuncio ou obxectos similares fixos ou provisionais que poidan danar as árbores da vía pública, dos parques ou xardíns públicos ou privados.
4. O abandono, omisión manifesta ou negligencia no cumprimento destas normas dará lugar á infracción urbanística, coas responsabilidades e sancións a que houbese lugar.

Art. 54. Instalacións eléctricas, telefónicas e demais cableados

1. Conforme ao establecido no artigo 48.6. da LOUG e 46.5 da LPCG as instalacións eléctricas, telefónicas e demais instalacións por cable haberán de ser soterradas. As antenas de televisión, as pantallas de recepción de ondas e os dispositivos similares

situaranse en lugares que non prexudiquen a imaxe urbana do conxunto, avaliándose na proposta as condicións necesarias para reducir o seu impacto visual, e preferentemente fóra do ámbito do conxunto histórico declarado.

Nas instalacións aéreas existentes, producirase o soterrado mediante convenio entre as compañías concesionarias e o Concello, de modo que se realice de forma simultánea coas aperturas de gabias doutros servizos ou renovación de pavimentos, por conta das compañías respectivas e previa a oportuna programación e coordinación, no marco de actuacións integrais.

No ámbito do Plan Especial declarado conxunto histórico-artístico non se autorizarán instalacións de antenas de telefonía móbil.

2. As compañías concesionarias non poderán instalar novos postes nin soportes de cableado aéreo, quedando os actualmente existentes fóra de ordenación.

En tanto non se proceda ao seu soterramento, os cables que discorran palas fachadas dos edificios haberán de facelo pola liña de cornixa en sentido horizontal e na liña de medianeira en sentida vertical.

3. Toda actuación xeral sobre un edificio existente ou de nova edificación haberá de prever as acometidas de servizos e a instalación de contadores, empalmes e caixas de protección, entre outras, dentro dos edificios, procurando a súa integración nos espazos comúns ou de acceso, sen deterioralos. Así mesmo preverá a instalación de conducións verticais de acometida dende a condución subterránea na liña de medianeira.

Art. 55. Mobiliario urbano

A regulación dos elementos do mobiliario urbano establecerase en proxecto unitario para a totalidade do ámbito do Plan Especial.

Este Proxecto de Normalización dos Elementos do Espazo Urbano do Barrio de Ferrol Vello procurará acadar a unidade suficiente destes elementos, necesaria para facilitar a percepción e goce do espazo urbano do Barrio tendo a tramitación administrativa dunha ordenanza municipal.

TÍTULO IV. TIPIFICACIÓN DAS ACTUACIÓNS DE EDIFICACIÓN

CAPÍTULO I. ACTUACIÓNS XERAIS NOS EDIFICIOS EXISTENTES

Art. 56. Tipo de actuacións e obras nos edificios

Para determinar os contidos xerais das actuacións en edificios contemplados na súa totalidade, autorizados e excluídos pola Normativa, segundo a clasificación dos mesmos, e de acordo coas súas características, defínense no presente Capítulo os seguintes tipos de actuacións en orde crecente do seu nivel de intervención transformadora do edificio orixinal.

- a) Actuacións de conservación, mantemento e reparación.
- b) Actuacións de restauración.
- c) Actuacións de rehabilitación.
- d) Actuacións de reestruturación.
- e) Actuacións de ampliación.

Art. 57. Actuacións de conservación, mantemento e reparación

Son aquelas actuacións encamiñadas ao mantemento das condicións de hixiene, ornato, seguridade e funcionalidade da edificación, sen que iso supoña a alteración da súa estrutura, distribución ou características formais, de acordo co establecida no Título III, Capítulo I da presente Normativa.

Obras de reparación son as que se dirixen á recuperación das condicións anteriores.

Pola súa propia natureza as actuacións de conservación poderán ter o carácter de actuacións parciais.

Art. 58. Actuacións de restauración

1. Son aquelas actuacións que teñen por finalidade xeral conservar, restituír ou reconstruír a arquitectura e a tipoloxía orixinarias da edificación.

As actuacións de restauración comportan o mantemento do edificio na súa conformación orixinaria.

Dentro das actuacións de restauración admitíranse obras de consolidación propias para asegurar a estabilidade, hixiene e ornato do edificio podendo necesitar da

achega de elementos novos nos que a súa natureza material será igual á dos substituídos e que haberán de ser recoñecibles

2. Cando partes do edificio desapareceran, sufriran graves alteracións da súa configuración tipolóxica e arquitectónica ou fora precisa a súa adecuación funcional por cambio no programa de usos previstos no Plan Especial, admitiranse, no marco dun Proxecto Integral de Restauración, as seguintes obras:

- Obras de restitución ou volta ás condicións orixinarias de elementos arquitectónicos alterados, sempre que se conte con suficiente información sobre as mesmas e se executen de conformidade cos seus materiais e acabados.
- Obras de reconstrución que poidan propoñer a recuperación filolóxica das invariantes arquitectónicas do edificio con criterios de integración e coherencia formal pero con deseño diferenciado.
- Obras de actualización e adecuación das condicións de habitabilidade e uso que poden incluír actuacións de consolidación con criterios de integración e coherencia formal, recomendándose evitar actuacións de carácter analóxica.

3. Este conxunto de actuacións haberá de complementarse coas obras de eliminación de elementos que non carezan de interese para a historia do edificio e se amosen incoherentes coas características tipolóxicas e arquitectónicas orixinarias da edificación

Art. 59. Actuacións de rehabilitación

1. Son aquelas actuacións encamiñadas a mellorar as condicións funcionais e de habitabilidade dun edificio, adecuándoo ao uso específico asignado polo Plan Especial, mediante a conservación maioritaria ou integral da configuración arquitectónica e disposición estrutural orixinais.

2. As obras de rehabilitación, incidentes nos espazos interiores do edificio, poderán supoñer unha redistribución espacial sempre que se conserven os elementos determinantes da súa configuración tipolóxica: fachadas, accesos e núcleos de escaleira, muros de carga, disposición estrutural horizontal, patios e división en plantas.

3. Simultaneamente ás actuacións de rehabilitación será obrigado acometer obras de conservación, mantemento e de valoración arquitectónica que incluirán, de ser o

caso, a recuperación das características arquitectónicas e formais da fachada e elementos exteriores, así coma das interiores de singular valor catalogados (portais, escaleiras, lareiras, chemineas, etc.) coa conseguinte supresión de elementos desconformes.

Art. 60. Actuacións de reestruturación

1. Son aquelas actuacións encamiñadas á renovación dun edificio, incluso dos elementos estruturais, que impliquen variacións do tipo de estrutura, podendo incluír a demolición dos elementos estruturais ou en grao máximo o baleirado do edificio conservando as fachadas existentes ao exterior, o patio e a liña e o tipo de cuberta, e todo iso nas condicións establecidas no Plan Especial.
2. Segundo o alcance das modificacións resultantes das actuacións distínguense tres graos nas actuacións de reestruturación:

Parcial cando supón o mantemento ou conservación de máis do 75% dos elementos estruturais verticais e horizontais, e non modifica o volume orixinal.

Mayoritaria. cando os elementos estruturais verticais e horizontais transformados superan o 25% do total ou transfórmase a volumetría pola modificación das liñas de edificación.

Total cando supón o baleirado interior do edificio, conservando as fachadas existentes ao exterior e aos patios, os muros medianeiros e a liña e o tipo de cuberta permitindo acadar a súa envolvente máxima.

3. As obras de reestruturación poderán combinarse con obras de ampliación cando así o autorice o Plan Especial. En calquera caso deberán ir acompañadas das actuacións de conservación, valoración ou recuperación das características arquitectónicas, con supresión dos elementos desconformes.

Art. 61. Actuacións de ampliación

1. Son aquelas actuacións encamiñadas á ampliación dun edificio existente, ben por incremento do fondo edificable ou por aumentar a seu número de plantas, sen modificar as súas aliñacións exteriores e os seus planos de fachada, mantendo ou non a tipoloxía estrutural, segundo o seu nivel de catalogación.
2. As actuacións de ampliación só poderán acometerse de modo independente cando o edificio presente unhas condicións axeitadas ao seu uso específico, en caso contrario haberán de executarse no marco de actuacións de rehabilitación ou reestruturación.
3. En edificios que presenten elementos desconformes, as ampliacións só procederán se se executan simultaneamente as obras de adecuación daqueles.
4. A adición de novas plantas efectuarase con criterio de integración compositiva e coherencia formal coa fachada ou fachadas existentes e, en calquera caso, segundo as directrices establecidas nas condicións xerais de estética e integración urbana desta Normativa.
5. Construtivamente a adición de planta deberá resolverse con igual tipoloxía estrutural que o resto do edificio. A adición de planta levará consigo o alzado obrigatorio dos muros medianeiros, de conformidade co estatuto xurídico da medianeira.

CAPÍTULO II. ACTUACIONES PARCIAIS NOS EDIFICIOS EXISTENTES

Art. 62. Actuacións de adecuación arquitectónica de fachadas e elementos exteriores

1. As obras de adecuación arquitectónica de fachadas e elementos exteriores dos edificios poderán presentar as seguintes contidos:

- a) En edificios incluídos no Catálogo de Protección, terán por obxecto a conservación, valoración e, de ser o caso, a recuperación das características arquitectónicas e formais orixinarias do conxunto da fachada e elementos exteriores, con supresión de elementos desconformes.
- b) En edificios non incluídos no Catálogo de Protección, poderán supoñer obras de adecuación parcial ou total das fachadas.

Entre as obras de adecuación parcial inclúense a realización de novos acabados conformes co contorno, restitución de elementos ornamentais, ou de carpintería ou cerrallería que fosen substituídos por outros desconformes, a supresión de elementos incongruentes, como corpos engadidos en cuberta, a recomposición de ocos, etc.

As obras de adecuación total supoñen a reorganización da fachada no seu conxunto, mediante a recomposición de ocos, ou, de ser o caso, a transformación de corpos voados, a realización de novos acabados e elementos construtivos e ornamentais, etc. en conformidade coas condicións xerais de estética e integración urbana da Plan Especial.

2. En planos de alzados de ordenación e, de ser o caso, en ficheiro de unidades edificatorias establécense as actuacións de adecuación previstas para cada edificio, de acordo coa seguinte tipificación:

Tratamento de fachada. TF

Adecuación de composición de vans, adecuación da solución construtiva do cerramento, revestimento de cachoterías vistas, etc.

Pormenorízase no caso do tratamento do baixo como TB, conforme ao artigo seguinte.

Supresión de elementos descontextualizadas. SE.

Referido entre outras á supresión ou reelaboración en fachada de corpos voados desconformes ou similares.

Tratamento de medianeiras. TM.

Referido aos acabados, revocos, tratamentos cromáticos, etc.

Tratamento de fachada a patio. TI.

Adecuación compositiva e supresión de elementos desconformes, tratamento cromático, reposición de acabados, etc.

3. As obras de adecuación arquitectónica, en calquera das modalidades sinaladas, só se autorizarán coma actuación independente cando o edificio presente as condicións mínimas de seguridade e salubridade establecidas no art. 31 desta Normativa.

Cando o edificio careza desas condicións, a súa autorización só procederá cando se executen simultaneamente as obras que permitan a consecución de tales condicións.

Art. 63. Actuacións de adecuación de fachadas e elementos exteriores de locais en planta baixa

1. Teñen por obxecto a elaboración ou modificación das frontes de locais en plantas baixas, en coherencia coas características arquitectónicas do edificio e do contorno urbano histórico, ou a recuperación de soportais actualmente pechados.

En planos de alzados de ordenación e, de ser o caso, en ficheiro de unidades edificatorias identifícanse as actuacións previstas deste tipo coa denominación TB.

2. Axustaranse ás condicións xerais de estética e integración urbana do Plan Especial.
3. Poderán realizarse en calquera circunstancia, con independencia da execución de actuacións xerais no edificio.

Art. 64. Actuacións parciais de rehabilitación de pisos e locais

1. Consideraranse obras de rehabilitación de pisos destinados a vivenda ou de locais dedicados a outro uso, as que afecten exclusivamente a elementos privativos das mesmas co fin de mellorar as súas condicións de habitabilidade e uso, promovéndose de forma independente e individualizada.
2. Só se autorizarán se o edificio presenta as condicións mínimas de seguridade estrutural e construtiva, funcionalidade das instalacións xerais de auga, saneamento e electricidade, e estanquidade fronte á chuvia, ou se promoven simultaneamente obras dirixidas á consecución desas condicións.

Art. 65. Actuacións de consolidación

Son aquelas actuacións encamiñadas á conservación e mantemento que implican substitución parcial ou total dalgún elemento estrutural do edificio, con achega de elementos novos con deseño ou natureza material igual ou diferente aos substituídos pero respectando integramente a organización espacial, a tipoloxía estrutural e a composición exterior da envolvente do edificio (fachadas e cubertas).

CAPÍTULO III. ACTUACIONES DE DEMOLICIÓN E NOVA EDIFICACIÓN

Art. 66. Actuacións de demolición

1. As actuacións de demolición agrúpanse en:
  - a) Demolición de elementos engadidos desconformes, ou de instalacións ou construcións secundarias dos edificios.
  - b) Demolición parcial dun edificio.
  - c) Demolición total dun edificio.
2. Será preceptiva a presentación simultánea diante do Concello do proxecto de demolición total ou parcial e do proxecto básico de nova edificación ou obras simultáneas a acometer. Este requisito non será preciso cando deba executarse a demolición en cumprimento dunha orde de execución, que será a que estableza prazos e obras a realizar conxuntamente coa demolición. O Concello concederá a licenza de demolición previa comprobación de que o proxecto básico de edificación cumpre as condicións da edificación e as de estética urbana do presente Plan Especial.
3. Para conceder licenza de demolición e calquera circunstancia nos distintos graos de protección, os técnicos municipais poderán solicitar ou requirir calquera información de carácter complementario, incluso o acceso á propiedade para determinar os elementos de valor susceptibles de ser conservados, para efectos do Plan Especial. No caso de demolición de inmobles protexidos en calquera dos seus graos precisarase autorización expresa do órgano competente da Xunta de Galicia.

Establécese un prazo máximo de 6 meses entre a finalización das obras de demolición e o comezo das obras de edificación.

Art. 67. Actuación de nova edificación

1. Inclúense neste concepto os seguintes tipos de obras:
  - a) De reconstrución. Ten por obxecto a reposición, mediante nova construción, dun edificio preexistente non catalogado total ou parcialmente desaparecido. No seu caso deberá contar co dictame da Comisión Asesora en concordancia cos criterios establecidos no artigo 102.3, e en calquera caso terán carácter excepcional.

- b) De substitución. Ten por obxecto a construción de nova edificio previa demolición doutro existente no seu lugar.
  - c) De nova planta. Son as de nova construción sobre solares vacantes. (NE en planos de alzados de ordenación). No suposto de existir restos de edificacións anteriores estes serían obxecto de valoración no proxecto de edificación e, no seu caso, incorporación ao mesmo unha vez analizados polos servizos técnicos municipais. O seu mantemento será obrigatorio cando estes elementos sexan de sillería e formen panos continuos en planta baixa ou estean expresamente catalogados en planos de ordenación.
2. Nos supostos contemplados nos apartados b) e c) ao non estar vinculados a condicións estritas de conservación dun edificio preexistente, axustaranse ás Normas Xerais de Edificación e Condicións de Integración Urbana da presente Normativa.

TÍTULO V. REGULACIÓN DO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO

CAPÍTULO I. CLASIFICACIÓN DO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO

Art. 68. Clasificación xeral

1. Para os efectos de establecer o nivel adecuado de protección para cada un dos elementos do patrimonio edificado comprendidos no Conxunto Histórico declarado e no ámbito do Plan Especial, de conformidade coa LPCG e LOUG, procédese a súa clasificación.
2. A clasificación do Patrimonio Arquitectónico indícase en Planos de Ordenación e no Ficheiro Individualizado de edificios e elementos catalogados.
3. Establécense dous niveis xerais de clasificación do Patrimonio Arquitectónico, en función de que o interese da súa conservación sexa individualizado ou xenérico, á vista das súas características arquitectónicas, valores históricos e calidades ambientais.
  - a) Patrimonio catalogado.
  - b) Patrimonio non catalogado.

Art. 69. Patrimonio arquitectónico catalogado

Enténdese por Patrimonio catalogado, o conxunto de inmobles sometidos a unha protección individualizada por concorrer neles valores arquitectónicos, históricos ou ambientais que contribúen a configurar as características xerais do ámbito do Plan Especial.

Art. 70. Caracteres determinantes do edificio a efectos da súa catalogación

Para os efectos da catalogación individualizada dos edificios defínense os seguintes caracteres básicos da edificación como determinantes da súa protección:

- . Sistema estrutural. Fai referencia á tipoloxía e organización espacial da estrutura portante, entendendo por tal o conxunto de elementos construtivos relacionados entre si que transmiten dun modo determinado e característico as cargas e sobrecargas do edificio ao solo. Diferénciase entre: elementos estruturais verticais, aqueles que transmiten ao solo as forzas horizontais (muros de carga na maioría da arquitectura catalogada); e elementos horizontais, aqueles que transmiten as cargas e

sobrecargas ao sistema vertical (o sistema de vigas apoiadas en caixeados do muro de carga, na maioría da arquitectura catalogada).

- . Organización interna. Fai referencia aos elementos básicos de organización espacial da edificación no seu interior, diferenciándose o acceso ao edificio e a posición e/ou desenvolvemento do sistema de comunicacións verticais.
- . Fachada. Fai referencia ao cerramento exterior da edificación, significándose o carácter acabado da súa composición integral e identificando como elementos significativos básicos na mesma os balcóns, galerías e miradoiros.
- . Cuberta. Cando esta sexa un elemento significativo por si mesmo ou na tipoloxía xeral do edificio.

O Plan pretende a permanencia destes caracteres tipolóxicos en canto determinantes da valoración do edificio no seu conxunto que será obrigatoria cando así se estableza na Ficha Individualizada de Catalogación ou como resultado da obrigatoria inspección previa a calquera actuación xeral na edificación polos servizos técnicos municipais. A preservación material dos elementos construtivos que os sustentan dependerá, de ser o caso, do nivel de catalogación do edificio e da explícita catalogación de ditos elementos.

Art. 71. Clasificación do patrimonio arquitectónico catalogado

Atendendo á gradación dos seus valores obxectivos e singulares prodúcese a seguinte clasificación do patrimonio arquitectónico catalogado, a súa aplicación concreta e individualizada establécese en planos de ordenación e no Catálogo do Patrimonio Arquitectónico Suxeito a Protección, de acordo e cos efectos establecidos nos art. 75 da LOUG e 46.3 da LPCG.

- . Nivel 1. Edificios de excepcional significación arquitectónica, histórico e cultural.

Aplícase este nivel de protección integral ás edificacións que presentan unha excepcional calidade arquitectónica e valor histórico, e representan fitos na escena urbana, cunha presenza na planta da cidade nalgúns casos claramente identificable. Deben manterse na súa integridade, con especial respecto das súas características singulares e dos elementos que o compoñen, procurándose a súa conservación e recuperación.

- . Nivel 2. Edificios de características singulares e de elevado valor arquitectónico.

Aplícase este nivel de protección estrutural aos edificios que posúen unha elevada calidade na súa conformación arquitectónica global, tanto exterior coma interior, o que determina a súa valoración singularizable. Deberán manterse as súas condicións arquitectónicas tanto volumétricas, estruturais e tipolóxicas coma ambientais, sen prexuízo de obras interiores ou exteriores con elas compatibles e adecuadas ao uso pertinente á súa estrutura e función urbana.

- . Nivel 3. Edificios de características tipolóxicas e compositivas de valor arquitectónica e ambiental.

Aplícase este nivel de protección ambiental a aqueles edificios de valor arquitectónico que sen presentar unhas características singulares por si mesmos responden á coherencia arquitectónica, tipolóxica e ambiental do conxunto dotándoo de unidade. Deben conservar os seus elementos e características fundamentais, sen que requiran a súa protección integral.

Art. 72. Elementos desconformes en edificios catalogados

Nos elementos de edificios catalogados que se identifican en planos de alzados de ordenación e fichas de catalogación particularizada como desconformes en tanto non se proceda á súa substitución non poderán autorizarse neles outras obras que as reparacións esixidas pola hixiene, o ornato e a seguridade fronte a terceiros do mesmo. Calquera actuación parcial sobre ditos elementos distinta das enunciadas, ou calquera actuación xeral sobre a edificación, esixirá a substitución previa ou simultánea do elemento desconforme.

Excepcionalmente poderán autorizarse obras parciais e circunstanciais de consolidación sobre ditos elementos, se tales obras acompañan actuacións de acomodación parcial ás previsións do Plan.

Art. 73. Patrimonio arquitectónico non catalogado

Enténdese por patrimonio arquitectónico non catalogado o conxunto de inmobles que non presentando valores arquitectónicos, nin interese histórico ou ambiental singulares, están sometidos a unha regulación xenérica mediante as normas de conservación, edificación, intervención e integración ambiental establecidas na presente Normativa, por atoparse encravados no conxunto histórico declarado e no seu perímetro de respecto.

Art. 74. A conservación do patrimonio arquitectónico non catalogado

Conforme ao establecido no artigo anterior, o patrimonio non catalogado, non suxeito ao réxime expreso de fóra de ordenación total, estará igualmente sometido ás normas xerais de conservación de edificios e usos.

Nestes edificios poderán autorizarse as necesarias obras de conservación, rehabilitación e reestruturación durante a vida útil do edificio, así como as obras parciais e circunstanciais de consolidación. Excepcionalmente poderán autorizarse obras parciais e circunstanciais de consolidación sobre os elementos desconformes se sitas obras acompañan actuacións de acomodación ás previsións do Plan. Igualmente autorízanse obras de substitución.

Enténdese que un edificio está en réxime expreso de fóra de ordenación total cando a súa substitución se establece como unha determinación do Plan Especial.

CAPÍTULO II. ACTUACIONES AUTORIZADAS NO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO CATALOGADO

Art. 75. Determinacións xerais

1. A autorización das obras precisas que se poidan realizar en cada edificio esixe a achega de documentación adecuada sobre o inmovible e a inspección municipal previa, que será obrigatoria cando así se estableza no Ficheiro de Unidades Edificatorias suxeitas a Protección. O nivel de protección asignado no Plan determinará, á luz da inspección e documentación resultante, a admisibilidade das obras propostas e as súas alternativas ou complementos, así como o mantemento dos caracteres determinantes definidos no artigo 70 da presente Normativa.
2. En todo edificio e en todos os casos será obrigatorio, como deber que corresponde ao propietario, realizar as obras oportunas de mantemento, conservación e reparación ás que se refire o art. 30 das presentes Normas.

Igualmente, en calquera edificio catalogado, sexa cal sexa o seu nivel de catalogación, será posible realizar as obras de intervención apropiadas a un nivel superior de catalogación e protección.

Art. 76. Documentación para a intervención no edificio

1. Para a debida documentación de cada edificio, para os efectos da xustificación das obras necesarias e das admisibles en cada Nivel, os proxectos de obras nos edificios catalogados que vaian máis alá das de conservación incorporarán a seguinte documentación complementaria da establecida no art. 23 da presente Normativa:
  - . Seccións lonxitudinais e transversais do edificio de escalas 1:100 a 1:50.
  - . Planos, de ser o caso, das zonas libres ou patios interiores, con indicación de todos os seus elementos de fábrica e vexetación, a escalas 1:100 a 1:50.
  - . Detalles de acabados interiores do edificio con indicación de pavimentación, revestimentos, escaleiras, soleiras, etc., a escalas 1:50 a 1:20.
  - . Sen elemento sobre os planos correspondentes das partes, elementos, zonas ou instalacións que requiren reparación, substitución ou outras intervencións.

- . Documentación histórica e historiográfica do inmoble -de ser o caso- con referencias a: autor, planos orixinais, uso inicial, planos da súa evolución e transformacións, identificación de engadidos e ampliacións coas súas datas, evolución dos usos posteriores, gravados e fotografías de época.
- 2. Igualmente aportarase a documentación precisa para a perfecta identificación dos usos propostos, cunha análise do seu impacto e consecuencias espaciais e funcionais dos mesmos.
- 3. No caso de actuacións parciais nos edificios aos que se refire o Título IV Cap. II destas Normas, a documentación terá igual pormenor se ben referida exclusivamente aos espazos e elementos obxecto da intervención.

Art. 77. Autorización de actuacións

A autorización de actuacións xerais autorizables en circunstancias particulares, para cada nivel de catalogación, adoptarase previa avaliación da súa incidencia na conservación dos valores do edificio, a partir da información e recoñecemento técnico establecidos nos artigos precedentes.

Art. 78. Actuacións en edificios de excepcional significación arquitectónica, histórica e cultural de protección integral. (Nivel 1)

Tipos de actuacións xerais autorizadas

Conservación e restauración. Os edificios abocados a actuacións de restauración poderán unicamente someterse a restauración estricta, consolidación e mantemento. Será obrigatorio presentar o levantamento planimétrico completo do edificio e a elaboración dun Proxecto Integral de Restauración, se así se establece na ficha da unidade edificatoria correspondente.

Ademais do contido documental establecido no Plan Especial para os proxectos de intervención neste tipo de edificios, o proxecto conterá a seguinte documentación:

- Documentación histórica: Memoria describindo as características orixinarias da edificio, a súa evolución e a relación do edificio co seu contorno e coa cidade.
- Ficha básica co contido propio dos Bens de Interese Cultural. Descrición dos danos e deficiencias do edificio e dos seus elementos. Reflectirase en planos ou fotografías correspondentes.

- Xustificación da conservación ou reposición dos elementos construtivos ou ornamentais de interese, con documentación gráfica de suficiente precisión.
- Xustificación da supresión de elementos desconformes, proxectos de composición ou restitución, cando existan elementos alterados incongruentes coa composición arquitectónica do monumento.
- Ficha-inventario dos elementos da intervención e o seu contorno que reflecta as súas características, historia, patoloxía, autor e que conteña fotografías do elemento e planos. Xustificación dos criterios de intervención e do cumprimento da normativa particular.
- Documentación fotográfica en cor referida ao edificio en conxunto, e aos elementos máis característicos, con especial detalle nas partes máis afectadas polas obras.
- Levantamento a escala mínima 1:100 das plantas, fachadas, cubertas e outros elementos do edificio con indicación do seu estado actual, nas que se prevea a execución de obras.
- Plano do proxecto a escala mínima 1:100.
- Detalles de solucións adaptadas para os elementos construtivos ou ornamentais cando se prevea a substitución ou reposición das mesmas.
- Detalles de elementos de cuberta, cando se prevea a substitución ou reposición da mesma, a escala mínima 1:20.

· Actuacións xerais autorizables en circunstancias particulares

Segunda a previsión establecida en Ficheiro de Catalogación de unidades edificatorias poderase autorizar o acondicionamento mediante actuacións de rehabilitación acompañadas das de valoración arquitectónica, e de reestruturación parcial.

· Obras parciais autorizadas

Así mesmo permítense obras parciais de restauración que, de non desenvolver un Proxecto Integral de Restauración, estarán limitadas ás de reparación e adecuación funcional definidas no art. 62 como admisibles dentro das actuacións de restauración.

Art. 79. Actuacións en edificios de características singulares e de elevado valor arquitectónico de protección estrutural. (Nivel 2).

. Tipos de actuación xerais autorizadas

Conservación, restauración, rehabilitación.

. Actuacións xerais autorizables en circunstancias particulares

Reestruturación parcial con respecto dos caracteres determinantes da catalogación e mantemento do sistema tipolóxico estrutural, utilizando de preferencia materiais iguais, semellantes ou análogos.

Reestruturación maioritaria ou total contemplada en ficha individualizada de catalogación, que procure a recuperación da tipoloxía arquitectónica alterada, tanto no que se refire á estrutura coma aos demais caracteres determinantes da catalogación. Dita recuperación poderá alcanzarse tanto pola vía da recuperación filolóxica das invariantes arquitectónicas do edificio coma pola vía da reinterpretación non analóxica das mesmas producida con criterios de integración e coherencia formal.

Excepcionalmente permitirase a reestruturación maioritaria ou total con mantemento do sistema tipolóxico estrutural e conservación dos elementos de accesos e núcleos de escaleiras, cando fosen identificados en ficha individualizada de catalogación coma caracteres determinantes, cando se xustifique por un cambio no programa de usos, estado de ruína declarada ou deterioro estrutural xeneralizado apreciado pola inspección técnica municipal. Utilizaranse materiais iguais, semellantes ou análogos aos substituídos. En circunstancias singulares, co preceptivo informe da Comisión Asesora, e nos supostos de unidades edificatorias destinadas a usos non residenciais poderá utilizarse solucións estruturais exentas distintas das orixinais, sempre que estas garantan a estabilidade e conservación dos muros do edificio, non podendo alterar o asento da cimentación, condición de apoio horizontal, e sen encadeado estrutural. Non se poderá incrementar a envolvente máxima permitida da edificación, sen prexuízo de actuación de readaptación da ocupación interior adecuada para o novo uso.

Cando en razón do estado de ruína, algún elemento do sistema estrutural vertical ou partes do mesmo tiveran perdida a súa función resistente, e non se poida recuperar por vía da súa consolidación, procederase á substitución da súa función portante cunha solución estrutural que evite os incrustamentos de novos elementos nos

muros; e todo iso sen prexuízo da consolidación do muro medianeiro para a súa conservación, igual que a dos restantes muros catalogadas.

En todas as actuacións conservaranse, en todo caso, os elementos catalogadas e respectaranse os caracteres determinantes da catalogación

. Obras parciais autorizadas

Autorizaranse, con independencia doutras actuacións xerais, as parciais de conservación, de rehabilitación de pisos e locais, de consolidación, e os de adecuación arquitectónica de fachadas e elementos exteriores previstas en fichas individualizadas de catalogación e planos de alzados.

Art. 80. Actuacións en edificios de características tipolóxicas e compositivas de significación arquitectónica e ambiental (Nivel 3).

. Tipos de actuacións xerais autorizadas

Conservación, rehabilitación, reestruturación parcial con respecto das caracteres determinantes da catalogación, con mantemento do sistema tipolóxico estrutural e utilizando de preferencia materiais iguais, semellantes ou análogos aos orixinais, conservando as elementos de acceso e núcleos de escaleiras canda se identifiquen como caracteres determinantes en ficha individualizada de catalogación ou resulten do recoñecemento técnico establecido no artigo 75 da presente Normativa.

. Actuacións xerais autorizables en circunstancias particulares

Reestruturación maioritaria ou total contemplada en ficha individualizada de catalogación, ou xustificada por un cambio no programa de usos, estado de ruína declarado ou deterioro estrutural xeneralizado apreciado pala inspección técnica municipal, con mantemento do sistema tipolóxico estrutural.

Cando en razón do estado de ruína, algún elemento da sistema estrutural vertical ou partes do mesma tiveran perdido a súa función resistente, e non se poida recuperar por vía da súa consolidación, procederáse á substitución da súa función portante cunha solución estrutural que evite os incrustamentos dos novas elementos nos muros; e todo iso sen prexuízo da consolidación do muro medianeiro para a súa conservación, igual que a dos restantes muros catalogados.

En circunstancias singulares, co preceptivo informe da Comisión Asesora e nos supostos de unidades edificatorias destinadas a usos non residenciais, poderán utilizarse solucións estruturais exentas distintas das orixinais, sempre que estas garantan a estabilidade e conservación dos muros do edificio, non podendo alterar o asento da cimentación, condición de apoio horizontal, e sen encadeado estrutural. Non se poderá incrementar a envolvente máxima permitida da edificación, sen prexuízo de actuación de readaptación da ocupación interior adecuada para o novo uso.

. Ampliación contemplada no Plan Especial

En todas as actuacións de ampliación conservaranse, en todo caso, os elementos catalogados e respectaranse os caracteres determinantes da catalogación.

. Obras parciais autorizadas

Autorizáranse, con independencia doutras actuacións xerais, as obras parciais de conservación, de rehabilitación de pisos e locais, de consolidación, e as de adecuación arquitectónica de fachadas e elementos exteriores previstas en fichas individualizadas de catalogación e planos de alzados.

CAPÍTULO III. ACTUACIONES AUTORIZADAS NO PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO NON CATALOGADO

Art. 81. Determinacións xerais

Os propietarios virán obrigados a cumprir os deberes xerais de conservación dos inmobles, realizando as obras oportunas de mantemento e reparación, referidas nas presentes Normas.

En virtude da protección xenérica do Conxunto Histórico declarado e a súa zona de respecto, o tipo de actuacións permitidas nos edificios non catalogados queda supeditada ao resultado da inspección técnica previa e da análise da documentación aportada podéndose, en casos xustificados, establecer condicións de actuación propias dos edificios catalogados diante do achado de elementos singulares que deben manterse.

Art. 82. Documentación para a intervención no edificio

Con carácter xeral será a establecida no art. 23 da presente Normativa.

O Concello, de consideralo necesario para unha mellor análise do inmovible, poderá esixir un complemento de información mediante a solicitude da documentación prevista no art. 76.

Art. 83. Actuación en edificios non catalogados

Nos edificios non catalogados seranlles de aplicación as condicións xerais de edificación, con mantemento das súas actuais condicións de volume, conforme o establecido no artigo 74 da presente Normativa, autorizándose obras de substitución e ampliación.

TÍTULO VI. NORMAS XERAIS DA EDIFICACIÓN

CAPÍTULO I. CONDICIÓNS XERAIS DE VOLUME

Art. 84. Contido

As presentes Normas da edificación, serán de aplicación no ámbito do Plan Especial. Para o non previsto nelas, estarase ao establecido no Plan Xeral de Ordenación vixente.

As súas determinacións estarán supeditadas ás particulares que en cada caso concreto especifica o Plan Especial.

Art. 85. Aliñacións

Entenderase por aliñación aquela liña límite da parcela que separa esta dos espazos libres públicos. Con carácter xeral, as aliñacións actuais mantéñense e terán o carácter de aliñación oficial.

Art. 86. Rasantes

Entenderase por rasante o perfil lonxitudinal dunha vía. A cota de rasante medirase en puntas do eixe. Para a medición das alturas da edificación utilizarase a rasante da calzada ou, de existir, das beirarrúas en contacto coas aliñacións.

Con carácter xeral, e salvo que o Plan Especial ou os instrumentos que o desenvolvan sinalasen outras, as rasantes actuais mantéñense e terán o carácter de rasantes oficiais.

Art. 87. Parcela

É a porción de superficie dun terreo, deslindada nunha unidade predial en poligonal cerrada, con acceso ao Rexistro da Propiedade e ao seu catastro, e propiedade dunha persoa ou entidade xurídica pública ou privada.

A superficie real da parcela, para os efectos das presentes Normas, será a que resulte da súa medición no terreo sobre un plano horizontal, con independencia da que figure noutros documentos rexistrados ou catastrais.

Con carácter xeral as parcelas non poderán agregarse ou segregarse, coas excepcións reguladas expresamente na presente Normativa e as indicadas en planos de ordenación.

Así, de conformidade co establecido no art. 46.2 da L.P.C.G. permitiranse parcelacións e agregacións de ata un máximo de tres parcelas, cando contribúan á conservación xeral do conxunto, por implicar unha mellora de relacións co contorno ou das condicións de habitabilidade, ou por evitar usos degradantes. A fronte de parcela resultantes de dita agregación non será superior aos 12 metros, e nos supostos de edificacións catalogadas só poderá levarse a cabo se o Nivel de Protección é 3. Neste caso a edificación resultantes haberá de reflectir na fachada o despece parcelario orixinal e conservar, de ser o caso, os muros medianeiros pétreos -sen prexuízo das perforacións que resulten necesarias- así como os elementos singularmente catalogados.

En plantas baixas poderanse establecer vinculacións funcionais entre dous inmobles colindantes máximo, destinados ao mesmo uso, co preceptivo informe favorable da Comisión Asesora e sempre que os inmobles teñan nivel de catalogación 2 ou inferior. Para isto deberase manter os elementos catalogados e os seus caracteres determinantes de acordo co disposto no ficheiro de unidades edificatorias catalogadas, así mesmo, conservaranse os muros medianeiros sen prexuízo das comunicacións entre parcelas que foran necesarias para a súa funcionalidade conxunta. En ningún caso esta permeabilidade entre baixos afectará á lectura espacial dos mesmos, conservando o seu carácter orixinal. Os rótulos comerciais serán independentes e relacionados con cada edificio.

Igualmente, e nas mesmas condicións autorízanse unións funcionais aos efectos da accesibilidade nas diferentes plantas do edificio.

En ambos casos serán factibles cando non se afecte ao patrimonio arqueolóxico.

Art. 88. Fondo edificable

É a dimensión da profundidade da edificación entre dous planos opostos de fachada, medida perpendicularmente á aliñación oficial en cada punto da mesma.

Fondo máximo edificable pode establecerse mediante:

a) Fixación directa do seu parámetro en metros ou indicación gráfica en planos de ordenación.

b) Delimitación indirecta do seu valor en función das aliñamentos.

En edificios suxeitos a algún tipo de protección manterase o fondo existente da edificación principal.

En edificios de nova planta estarase ao establecido en planos de ordenación do Plan Especial e, no seu caso, as normas particulares do solo urbano.

Con carácter xeral, e agás determinación en contra na ordenanza particular de solo urbano, non se permitirá a prolongación da planta baixa por detrás do fondo máximo edificable en planta piso. Na porción de parcela non edificada se permite a construción de edificacións auxiliares dunha soa planta e altura máxima 3,5 metros ocupando como máximo o 10% vacante de parcela e nunca máis de 30 m². Estas edificacións non poderán adosarse á edificación principal debendo integrarse no sistema de peche da parcela ou na composición do libre privado. As súas coberturas terán o acabado que a edificación principal ou madeira, ao igual que os seus parámetros.

Salvo indicación en contra, as edificacións existentes manterán na planta baixa o seu fondo edificado sempre que non interfira en elementos catalogados ou caracteres determinantes da catalogación; en caso contrario requirirase un informe da Comisión Asesora para ditaminar as solucións máis axeitadas.

Art. 89. Superficie ocupada

É a comprendida dentro dos límites definidos pola proxección vertical sobre un plano horizontal das liñas externas de toda a construción, incluso voos, de ser o caso. Cando se autoricen ocupacións baixo rasante, estas haberán de considerarse a efectos de superficie ocupada.

Enténdese por coeficiente de ocupación máxima a relación porcentual entre a superficie ocupada ou ocupable pola edificación e a superficie total do terreo ou área de referencia. Con carácter xeral, salvo determinación en contra, o Plan Especial consolida o coeficiente de ocupación actual para a edificación existente.

Art. 90. Soportais

Desígnase con este nome ao espazo de uso público incorporado ao viario público, cuberto pola edificación a nivel non inferior á primeira planta, definido entre a aliñación e a liña exterior da edificación en planta baixa. Non terá outra ocupación en planta baixa que os piares de soporte da planta en liña de fachada.

Na edificación de nova planta os soportais construíranse no treito de fachada que se sinala expresamente en planos de ordenación.

Igual consideración terán os pasos peonís de uso público en plantas baixas da edificación.

Art. 91. Altura da edificación

A altura da edificación é a dimensión vertical dun edificio. Con carácter xeral o presente Plan Especial consolida as alturas existentes, establecendo en Planos e Alzados de Ordenación parámetros de integración para as obras de ampliación ou nova edificación.

Para a súa regulación poderanse utilizar unha ou ámbalas dúas destas magnitudes:

- . Distancia vertical desde a rasante da beirarrúa á que dea fronte a edificación, marcada en altura de cornixa en relación aos alzados de edificios existentes, ou ben en metros.
- . Número total de plantas da edificación.

A altura máxima é a que non pode superarse coa edificación, podéndose distinguir entre altura máxima de cornixa e altura de coroación.

- . Altura máxima de cornixa é a distancia vertical medida en liña de fachada desde a rasante oficial ata a cara superior do forxado que forma o teito da última planta.
- . Altura máxima de coroación é a distancia vertical medida ata a cumieira ou parte máis alta da cuberta do edificio.

As edificacións existentes que teñan unha altura que supere á máxima definida no plano de ordenación correspondente, entenderase que se atopan en situación de desconformidade parcial, estando ao disposto nos arts. 74 e 83 da presente Normativa.

Art. 92. Medición de alturas

Para os efectos do seu establecemento en metros a altura máxima da edificación medírase na vertical do punto medio da liña de fachada a partir da rasante da beirarrúa e ata a cara superior do forxado que forma o teito da última planta en liña de fachada.

Para os efectos da medición da altura polo número de plantas contabilizaranse as plantas piso, a baixa e o ático, cando se autorice a súa existencia.

Art. 93. Determinación de alturas

En planos e/ou alzados de ordenación determínase a altura das edificacións.

En planos de alzados indícase a altura de cornixa para as novas edificacións e para as adicións, con relación á das edificios existentes de contorno. Así mesmo o Plan Especial determina o número máximo de plantas para cada unha das edificacións, que serán as existentes para os edificios catalogados.

Art. 94. Correspondencia entre altura e número de plantas

1. Para a nova edificación establécese a seguinte correspondencia métrica entre número de plantas da edificación e altura máxima da liña de cornixa:

3,70 m.	para edificación de planta baixa.
6,60 m.	para edificación de planta baixa máis un piso.
9,70 m.	para edificación de planta baixa máis dous pisos.
12,80 m.	para edificación de planta baixa máis tres pisos.
15,90 m.	para edificación de planta baixa máis catro pisos.
18,00 m.	para edificación de planta baixa máis cinco pisos.

2. Cando unha parcela ou solar se atope contiguo a edificios catalogados, a nova edificación procurará axustar a súa altura de teito de planta baixa e a súa altura de cornixa ás respectivas alturas da planta baixa e de cornixa de ditos edificios catalogados, que serán tomadas como puntos fixos de referencia para a composición do novo edificio, salvo que, no segundo dos casos, non exista correspondencia entre o número de plantas do edificio catalogado e o autorizado no novo edificio.

Art. 95. Cuberta e construcións por riba da altura máxima de cornixa

1. Con carácter xeral mantéñense as envolventes das cubertas dos edificios existentes, sen prexuízo das indicacións expresadas en planos de alzados de ordenación. As envolventes das cubertas dos edificios existentes serán tomadas como referencia para as de nova construción.

2. Nas obras de nova edificación ou de ampliación das existentes, as construcións que excedan a altura máxima de cornixa deberán quedar en tódalas súas partes incluídas baixo o plano da cuberta, agás cando se autorice planta ático.

Baixo cuberta autorízase o uso residencial vencellado ao piso inmediatamente inferior, polo que non estará en relación directa coas comunicacións comunitarias do resto do edificio. Permitiranse tamén usos complementarios tales coma trasteiros e instalacións.

3. En obras de nova edificación, ou nas de adición de plantas en edificios existentes, a pendente dos planos inclinados da cuberta que constitúen a súa envolvente quedará establecida polo ángulo de inclinación expresados en graos que, en ningún caso, será maior de 30°. Os faldróns presentarán unha pendente continua sen quebras. A altura máxima do cumio ou da cuberta será de 3,50 m, medidos desde a cara superior do último forxado existente ou altura máxima permitida.

Sobre o plano da cuberta e por riba da altura de coroación do edificio permitirase a instalación de chemineas e lucernarios; permitíranse estes co fin de posibilitar iluminacións cenitais, como elementos excepcionais, inscribíndose a súa planta nun círculo de diámetro máximo de tres metros.

4. Para as edificacións existentes indícase en planos de alzados de ordenación a esixencia de adecuación de cubertas ás condicións establecidas no punto 3 deste artigo (CA). Dita adecuación producirase nas condicións establecidas na presente Normativa.

Art. 96. Plantas da edificación

1. Para os efectos da ordenación da altura da edificación consideraranse as seguintes plantas:

Planta ático.

Planta piso.

Planta baixa.

2. Salvo indicación expresa, na nova edificación así como en actuacións de ampliación ou reestruturación dos edificios existentes, prohíbense os áticos e entreplantas ou asimilados. As plantas baixo rasante (sotos e semisotos) poderanse utilizar como almacéns, cuartos de instalacións ao servizo dos usos das plantas superiores, ou calquera outro uso compatible non residencial vencellado á planta baixa, cunha ocupación total da parcela en sotos. Nas adecuacións de edificios catalogados en ningún caso se permitirá afectar aos elementos suxeitos a protección ou a caracteres determinantes da edificación catalogada.

Art. 97. Planta ático

É aquela planta comprendida entre a cara superior do último forxado e a cara inferior da cuberta que dispón de plano de cerramento e/ou luces diferenciada do plano de cuberta.

Terá a consideración de planta piso. O recuado a liña de fachada será de dous metros.

A diferenza de altura entre liña de cornixa da edificación e liña de cornixa do ático será coma máximo de 2 m. A pendente do plano de cuberta non será menor de 20° maior de 25° quedando establecida pola seguinte fórmula:

$$\alpha = 0,9 \cdot \text{arc.tg} \frac{1,8 + 0,27f}{f}$$

Sendo α o ángulo de inclinación expresada en graos e f o fondo de planta ático que se cubre.

O plano de alzados de ordenación prevé nalgúns casos a pervivencia de plantas ático existentes, previa a súa adecuación ás disposicións deste artigo, identificándoas como actuación TA.

Os áticos existentes dos cales a súa pervivencia non estea prevista polo Plan Especial deberán reordenarse nun aproveitamento baixo cuberta nas condicións que establece o art. 95 da presente Normativa. Ditas adecuacións produciranse nas condicións establecidas na presente Normativa.

Art. 98. Planta baixa

Enténdese por planta baixa a planta inferior do edificio da cal o solo atópase á altura, por riba ou como máximo 0,60 m por debaixo da beirarrúa ou rasante oficial en contacto coa edificación.

A altura libre da planta baixa en actuacións de nova edificación, non será inferior a 2,80 m, cumprindo as condicións esixidas polo art. 94 da presente Normativa. Os seus accesos deberán garantir a supresión das barreiras arquitectónicas, agás no caso de que poidan afectar á conservación do patrimonio arqueolóxico.

Art. 99. Planta piso

É aquela da cal o solo está por riba do forxado de teito da planta baixa. En actuacións de nova edificación, a altura libre mínima da planta piso será a establecida nas normas de habitabilidade vixentes.

En obras de reestruturación por cambio de uso, a altura das plantas resultantes deberá axustarse ás condicións do novo uso. No caso de tratarse de edificios catalogados, a altura das plantas virá determinada pola adaptación dos forxados á composición das fachadas que se protexen.

Art. 100. Voos da edificación

1. Enténdese por voo da edificación a superficie ou volume construído e utilizable de planta piso que sobresaie do plano vertical definida pola aliñación de fachada ou liña de edificación. As cornixas e beirados aos efectos do presente artigo non terán a consideración de voos, regulándose a súa construción nas Condicións Xerais de Estética Urbana.

2. Segundo as características volumétricas dos voos distínguense:

- a) Balcóns.
- b) Corpos voados.

3. Enténdese por balcón a superficie en saínte, sobresaínte do plano de fachada da edificación e cerrada tan só con antepeito ou varanda.

O saínte máximo de balcóns será de 0,415 metros, autorizándose unicamente varandas e enreixado, ata unha altura máxima de 1,20 m sobre o nivel do solo acabado da planta respectiva, como elemento de cerramento. A altura libre mínima entre a rasante oficial e a cara inferior do voo do balcón será de 3,20 m.

Nas novas edificacións e nas edificacións existentes non catalogadas, permítense balcóns, nas condicións fixadas nesta Normativa. Haberá de xustificarse a súa disposición en fachada, e o seu voo, considerando as edificacións catalogadas do contorno. Nas actuacións de adición de planta en edificacións existentes estarase ao disposto polas Condicións Xerais de Estética Urbana.

4. Enténdese por corpo voado o volume habitable pechado construído en beirada e sobresaínte do plano ou liña de fachada do edificio. Na nova edificación, o saínte

máximo do corpo voado será de 0,50 metros. Con carácter xeral en nova edificación só se autorizarán corpos voados pechados en plantas situadas por riba da planta inmediatamente superior á planta baixa.

5. A galería constitúe unha variante do corpo voado pechado. Enténdese por galería o corpo voado acristalado, exento e acaroadado ao muro de fachada, cunha estrutura horizontal independente da do resto da planta piso correspondente. Igual consideración terán os miradoiros.

Na nova edificación e nas edificacións existentes non catalogadas, autorizaranse corpos voados pechados soamente na variante de galería en fachada principal, así como en fachadas posterior ou lateral ao patio ou espazos libres privados. Haberá de xustificarse a súa disposición, considerando as edificacións catalogadas do contorno, cumprindo sempre as condicións fixadas nesta normativa. Neste senso, deberá contar co informe favorable da Comisión Asesora do Plan Especial en relación ás condicións estéticas da mesma.

6. Sen prexuízo do disposto no art. 88 e con carácter excepcional, cando por motivos de accesibilidade se requira a implantación dun aparello elevador en vivendas existentes, e este non se poida instalar entre os dous planos opostos de fachada, poderase exceder a liña de fachada posterior ou lateral con saíntes para dito fin (segundo as normativas de aplicación), sometendo a súa estética á valoración da integración compositiva na fachada e coas determinacións establecidas no Capítulo II do título VI no referente ás condicións xerais de estética urbana. A súa implantación non poderá afectar a elementos ou espazos catalogados.

A Comisión Asesora deberá avaliar a integración compositiva e estética das caixas de ascensores que sobresaian da liña de fachada posterior e lateral.

Art. 101. Entrantes

Prohíbese a disposición de entrantes no plano de fachada para a formación de terrazas e balcóns.

CAPÍTULO II. CONDICIÓN XERAIS DE ESTÉTICA URBANA

Art. 102. Definición e ámbito

1. As condicións de estética son as que se imponen á edificación e demais actos de incidencia urbana co propósito de obter os mellores resultados en canto á preservación do ambiente urbano e á valoración e mellora da imaxe do ámbito do Plan Especial.

As condicións que se sinalan son de aplicación a tódalas actuacións suxeitas a licenza municipal. O Concello poderá requirir aos propietarios para que executen as actuacións necesarias para axustarse ás condicións que se sinalan nestas Normas.

2. A defensa da imaxe, o ambiente urbano e o fomento da súa valoración e mellora, correspóndelle ao Concello, polo que calquera actuación que puidera afectar á percepción do conxunto histórico e do seu contorno deberá axustarse ao criterio que, ao respecto, manteña; e iso sen prexuízo das competencias doutras administracións.

De conformidade co establecido nestas Normas e na lexislación vixente, o Concello mediante resolución debidamente motivada, poderá denegar ou condicionar calquera actuación que resulte inconveniente ou lesiva para a imaxe do Conxunto Histórico, por non harmonizar coa súa condición ambiental, indicando na resolución os aspectos que deben ser corrixidos. O condicionamento da actuación poderá afectar ás características das fachadas, das cubertas, dos ocos e á súa composición, aos materiais empregados e o modo no que se empreguen, á súa calidade ou á súa cor, dos elementos sobrepostos tales coma cableados, baixantes, toldos, marquesiñas, rótulos, etc.; á vexetación nas súas especies e o seu porte e, en xeral, a calquera elemento con incidencia na imaxe urbana.

3. As novas construcións e as modificacións das existentes deberán responder no seu deseño e composición ás características dominantes do ambiente en que se van emprar, de acordo co disposto no art.104 da LOUG. A tal fin, poñerase especial coidado en harmonizar sistemas de cubertas, cornixas, posición de forxados, ritmos, dimensións de ocos e macizos, composición, materiais, cor e detalles construtivos, recomendándose como norma xeral a maior sinxeleza, evitando a imitación historicista de arquitecturas correspondentes a épocas pasadas e posibilitando, polo tanto a reinterpretación das invariantes arquitectónicas.

Art. 103. Fachadas

1. As fachadas contiguas ou flanqueadas por edificacións obxecto de protección individualizada, harmonizarán os seus criterios compositivos buscando a integración das elementos básicos de composición (cornixas, beirados, impostas, voos, zócolos, recercados, etc.) coas das edificacións existentes.
2. En todo caso, as solucións de ritmos e proporción entre ocos e macizos na composición das fachadas, deberán adecuarse ás características tipolóxicas das edificacións de contorno, e ás específicas das edificacións catalogadas, se a súa presenza e proximidade o impuxese.
3. As fachadas posteriores trataranse na súa composición e materiais coherentemente coas da fachada principal.
4. Nas obras que afecten á planta baixa dos edificios haberase de manter o criterio compositivo do conxunto da fachada.
5. En edificios non catalogados, poderá procederse á modificación das características dunha fachada existente de acordo cun proxecto adecuado que garanta un resultado de mellora do conxunto arquitectónica e da súa relación cos edificios colindantes.
6. Aínda que deberá primar o emprego de materiais e técnicas tradicionais, excepcionalmente poderán autorizarse solucións de composición de fachada diferentes ás reguladas nos arts. 109, 110 e 111 para edificios de nova construción de carácter dotacional. Estas solucións haberán de garantir a integración ambiental e compositiva no contorno, incorporando a arquitectura contemporánea como novo referente da escena urbana.
7. Con carácter xeral a composición estética das fachadas e a súa adecuación ao contorno deberán ser informadas como requisito previo ao despacho das licenzas.

Art. 104. Acabados e materiais de fachada

1. A elección dos materiais para a execución da fachada fundamentarase no tipo de fábrica e calidade de revestimentos, así como no despece, textura e cor dos mesmos en función dos criterios de composición e estéticos da zona.
2. Autorízanse os seguintes acabados en orde de preferencia para a conformación xeral das paramentos das fachadas principais das novas edificacións.

- a) Enfoscado e revoco.
  - b) Fachadas mixtas de pedra e revocos.
  - c) Fachadas de pedra vista con solucións construtivas de cantería ou perpiaños.
3. Prohíbense, explicitamente, os seguintes acabados de paramentos: chapado de pedra, revestimentos cerámicos ou vitrificados, formigón visto, bloques de formigón, paneis prefabricados en calquera material, revestimentos executados por proxección mecánica imitando revocos, cachotería sen revestir.

Admítense o formigón visto e os perfís metálicos en elementos particulares da fachada, coma linteis e xambas de ocós, impostas, beirados e similares.

4. Poderán ser pintadas ou recibir tratamento de cor todos os elementos que forman parte do aspecto exterior da edificación excepto:
- . Os formados por granito ou elementos pétreos.
  - . Os materiais cerámicos.
  - . Os revestimentos formados por revocos pétreos.
5. Os edificios existentes obxecto de catalogación individualizada estarán ao tratamento de fachada que se corresponda coa natureza dos seus materiais.

En edificacións existentes no patrimonio arquitectónico non catalogado, manteranse os acabados autorizados nos apartados 2 e 3, e procederase á progresiva substitución dos acabados de paramentos prohibidos.

Art. 105. Acabados de enfoscado e revoco

1. Os acabados serán lisos ou de texturas de grao fino, excluíndose os de textura rugosa tanto en enfoscados coma en revocos. Non se admitirán despieces simulando cantería nin debuxos xeométricos. En edificacións existentes de muros de cachotería pétreo utilizaranse preferentemente os enfoscados de cal. Manteranse ou renovaranse os revocos existentes en todos os seus elementos.

2. Autorízanse as seguintes cores:

- a) En fachadas gammas de grises-azulados, grises-rosados, grises-verdosos, en tonalidades claras; gammas en tonalidades terras naturais, ocre amarelenta ou sienas; gammas rosáceas, e branco en tonalidades oso, sen prexuízo da ordenanza que se redacte prevista no punto 4.
  - b) En medianeiras e chemineas utilizaranse cores que se aproximan aos enfuscados tradicionais.
3. Os elementos en releve existentes nas fachadas, tales coma impostas, pilastras, recercos, ou calquera outra, serán pintados dunha mesma cor, utilizándose para iso calquera dos previstos no presente Plan Especial, cunha tonalidade diferente que a dos paramentos, dentro da mesma gamma.

Todos os elementos en releve deberán ser pintados integramente, no seu volume aparente, co mesmo ton.

Non poderá finxirse ou diferenciarse mediante tratamento de cor ningún elemento que non presente releve ou non estea situado en diferente plano que os entrepanos.

Admitirase, sen embargo, a formación mediante cor dun falso zócolo definido por liñas sempre horizontais para protexer a edificación de salpicaduras e sucidade. A altura máxima que poderá acadar este zócolo é de 1/3 da altura da planta baixa. A cor do zócolo determinarase entre os autorizados, e sempre dun tan igual ou lixeiramente máis escuro que o das demais molduras da fachada.

4. O Concello poderá establecer mediante unha Ordenanza de Cor unha paleta ou paletas de cor específica.

Art. 106. Acabados mixtos de pedra e revoco

1. Quedan así definidas aquelas fachadas que presenten elementos ou superficies de granito ou pedra á vista, combinados con entrepanos ou outros elementos revocados nas súas fachadas. En edificios existentes manteranse as superficies revocadas na mesma extensión e sobre os mesmos elementos que no presente.

Nos casos de evidente certeza sobre a existencia de cantería ou elementos de boa fábrica debaixo do revestimento, poderán despoxarse de revocos elementos en releve tales coma impostas, recercos, gardapós, lesenas de esquina, lenzos e

repisas, non debendo procederse ao picado de revocos nos entrepanos que recubran cachotes ou mampostería desconcertada.

2. Os revocos existentes poderán ser renovados e a cor final das superficies estará dentro das admitidas no presente Plan Especial.
3. Se nalgunha planta os ocos careceran de homoxeneidade co resto do edificio por falta de recercos, estes poderán crearse diferenciando os planos (mediante refundido, recrecido ou corte no enfuscado) e pintándoos posteriormente, imitando a tonalidade da pedra do edificio.

Art. 107. Acabado en pedra vista

Defínense así as fachadas construídas en cantería e perpiaños de granito. Evitaranse as superficies acadadas con labra ou buxarda, sendo preferente a labra fina ou rugosa con martela, trinchante ou escoda e apicoada. Poñerase especial coidado en evitar a introdución de granitos de tonalidades inadecuadas: gris (granitos de Parga, Lugo, Segovia,...) rosa (Porriño,...), ou con tratamentos inadecuados (sen desbastar ou pulidos).

O tratamento de xuntas de fábrica será sempre con morteiros de cal e area entoada coa cor da pedra, quedando a xunta a pano ou lixeiramente refundida e perfectamente lavada sen manchar a pedra.

Art. 108. Medianeiras e pinches vistos

Exceptuando as construídas con cantería de pedra, e os revestidos de elementos de cinc ou lousa, deberán ser revocados con morteiros bastardos de cal, cemento e area.

En edificios con solucións de fachada en pedra vista procurarase unha entoación similar á mesma mediante pigmentos minerais, sen proceder en ningún caso ao seu repunte.

Art. 109. Composición e ocos de fachada

As fachadas formalizaranse a partir de eixes compositivos de fenestración verticais e horizontais das cales a súa posición e número dependerá da fronte de fachada e do número de plantas, sendo reflexo do dominante na rúa ou contorno no que se enmarca.

A formalización de fachadas na edificación de nova planta deberá ser resultado dunha triple comprobación:

- . Valoración ambiental da inserción da proposta no alzado xeral do treito de rúa.
- . Estudo da secuencia compositiva dos edificio catalogados colindantes.
- . Condicións particulares: fronte edificada, altura da edificación, tipo arquitectónico adoptado.

Establécense os seguintes eixes de composición atendendo á fronte de fachada:

- . En parcelas con frontes menores de 6,00 m as fachadas preferentemente con dous eixes.
- . En parcelas con frontes comprendidos entre 6,00 m e 8,00 m, resolveranse preferentemente con tres eixes.
- . En parcelas con frontes comprendidas entre 8,00 m e 12,00 m, resolveranse preferentemente con catro eixes.
- . En parcelas con frontes superiores a 12,00 m as fachadas resolveríanse preferentemente con cinco ou máis eixes.

Para calquera fronte de parcela rexerán os seguintes condicionantes:

a) Eixes verticais de apertura de ocós:

A distancia entre eixes nunca será menor a 2,20 m.

A distancia entre os eixes extremos e os bordos de fachada será coma mínimo 1,30 m e, en ningún caso, menor que a distancia entre o bordo do muro medianeiro, se o houberse, e o eixe de medianeira.

O ancho de van será único para as plantas altas e non maior de 1,20 m.

b) Eixes horizontais de apertura:

Non se permite a apertura de ocós continuos de forxado a forxado.

Todos os linteis estarán situados á mesma altura e a súa distancia á cara inferior do forxado será como mínimo de 0,20 m. Non se permitirán ocós de iluminación de escaleiras en fachada principal.

Art. 110. Características dos ocos de fachada

1. Os ocos tipo de fiestra serán rectangulares, con predominio da dimensión vertical, e a súa proporción será a tradicional 3/4, ou ben proporcións 2/3, $1/\sqrt{2}$, sección áurea ou similares, non admitíndose formas rectangulares apaisadas. A composición de fachadas resolverase adoptando unha das proporcións tipo referidas.

Permítese o resgado do oco ata a cota do sollado formando fiestras balcaneiras ou panos acristalados.

Se a solución compositiva o aconsellara, admítese a combinación do oco tipo con outros de proporción 1/1 coas seguintes determinacións:

- Os ocos de proporción 1/1 admítense como complemento á composición e non poderán utilizarse de forma exclusiva.
  - Nunha mesma planta non poderán empregarse conxuntamente ocos tipo e de proporción 1/1, admitíndose as seguintes combinacións: ocos tipo exclusivamente; fiestras balcaneiras, exclusivamente; ocos de proporción 1/1 exclusivamente; composición de ocos tipo e fiestras balcaneiras.
  - Os ocos de proporción 1/1 dispoñeranse a eixe horizontal nunha banda comprendida entre a altura de lintel do oco tipo e a súa altura de antepeito.
  - O ancho de van dos ocos de proporción 1/1 será como máximo o adoptado para a resto dos ocos.
2. Admítense saíntes sobre o pano de fachada nas condicións establecidas na presente normativa e sempre que os cerramentos sexan lixeiros, tipo enreixado, sen admitirse antepeitos cegos.

A modulación de carpinterías dos corpos voados acristalados adaptarase aos da zona e formalizarase de tal xeito que os montantes coincidan cos eixes dos ocos de plantas inferiores ou estean centradas respecto aos mesmos. Este corpo entregarase en cornixa á cuberta.

Art. 111. Composición e acabados en plantas baixas

1. A composición da planta baixa seguirá a modulación de ocos das plantas superiores, debendo ser definida no proxecto e autorizada conxuntamente coa licenza de edificación.

En xeral os ocos terán forma rectangular vertical, cunha anchura que non poderá exceder en 0,70 metros á das ocos de fachada en plantas superiores, e nunca superior a 1,80 metros. Os ocos poderán ser resgados ata o solo do local, ou dispoñerse sobre un zócalo comprendida entre 0,40 m e 0,80 m de altura.

Exceptúanse da condición anterior as portas de garaxe, cando se autoricen, se ben a súa liña de lintel deberá coincidir horizontalmente coa dos restantes ocos de planta baixa. A porta de garaxe situarase no plano de fachada en igual posición que o resto das carpinterías, o seu sistema de apertura será tal que non sobresaia en ningún momento da liña de fachada.

2. Cando se dispoña de zócalo, este poderá presentar os seguintes acabados: cantería, enfusado liso ou rugoso e despeces, en ton diferente ao da fachada, ou formigón visto.

Os acabados de paramentos de planta baixa superiores ao zócalo serán idénticos en material e cor aos das plantas superiores.

Cando non exista zócalo, os muros de cerramento da planta baixa poderán tratarse así mesmo de xeito unitario, cun acabado homoxéneo ata a imposta de forxado de piso da planta inmediatamente superior, admitíndose os acabados sinalados para os zócolos.

Art. 112. Adicións de planta

1. As adicións de planta haberán de gardar proporción coas plantas xa existentes. Neste sentido tomarase coma altura da adición a altura libre da planta existente inmediatamente inferior, e nunca por debaixo da altura libre mínima.

Con motivo da adición, a planta existente inmediatamente inferior que non alcance a altura libre mínima poderá alzarse ata alcanzala, sendo neste caso dita altura o parámetro de referencia para a adición.

2. Como norma xeral, manteranse na planta engadida os eixes compositivos de ocos da fachada orixinal.

De acordo coas características da edificación existente establécense os seguintes tipos de adición, asignados a cada edificio en planos de alzados de ordenación:

. Adición de planta. (PE).

Establécense as seguintes pautas compositivas:

- O ancho de vans da planta ou plantas engadidas será o dos vans da planta inmediatamente inferior, tendo a consideración de vans de referencia.
- Se os vans de referencia son de proporción tipo, os da planta engadida poderán ser da mesma proporción ou de prolongación vertical de fenestración en formación de fiestras balcaneiras. Poderán compoñer a fachada coas seguintes variacións: vans tipo exclusivamente; prolongación de fenestración exclusivamente; combinación de prolongación de fenestración e vans tipo. Se os vans da planta de referencia non son de proporción tipo, os da planta engadida poden aumentar a súa dimensión ata acadala.
- Se os vans da planta de referencia son unha prolongación vertical de fenestración, os vans da planta engadida poderá repetir a dimensión da van ou ben adaptar unha proporción tipo. Poderá así mesmo compoñer a fachada da forma descrita no parágrafo anterior.
- Se na planta de referencia se utilizan conxuntamente na composición vans tipo e prolongación da fenestración, a planta engadida poderá compoñer a fachada coas seguintes posibilidades: utilización exclusiva dos vans tipo da planta inferior; utilización exclusiva da prolongación de fenestración da planta inferior; utilización do mesmo criterio compositivo e iguais eixes de simetría que os da planta inferior no emprego conxunto de vans tipo e prolongacións de fenestración.
- Se na planta de referencia existen galerías de excepcional interese ou miradoiros, admítese a utilización de vans de proporción 1/1.
- En calquera caso cando se produzan adicións de máis dunha planta, a composición das plantas engadidas deberá estudiarse globalmente e en conxunto coa totalidade da fachada.

Os criterios establecidos con anterioridade serán de aplicación para as ampliacións de áticos ata acadar a liña de fachada, previstas igualmente en planos de alzados de ordenación co indicativa PE.

Nas actuacións de adecuación dos áticos que se manteñen (indicativo TA en planos de alzado de ordenación) estarase ás regras de composición de vans - eixes e proporcións- establecidas neste artigo.

· Adición de planta con galería. (PEG).

Para os efectos das adicións de planta que incorporan solucións de galería, estarase aos seguintes criterios:

- Cando o edificio dispoña de remate horizontal en formación de cornixa, este elemento preservarse, incorporándose á solución do saínte.
- A lousa do saínte terá un remate de sección máxima de 12 cm. A cara inferior da lousa da saínte presentará unha superficie continua e lisa ao longo de toda o seu desenvolvemento.
- O despece da galería manterá os ritmos e sección dos montantes verticais e batentes horizontais das inmediatamente inferiores. Se estas non existiran estarase ás propias das galerías tradicionais do contorno. O sistema de apertura será de guillotina.
- A galería entregarase en cornixa á cuberta, e recuarase do eixe de medianeira unha distancia igual á da galería xa existente da planta inmediatamente inferior e, cando esta non exista, unha distancia igual á dimensión do seu voo.

Art. 113. Carpintería exterior de ocos de fachada

1. As carpinterías exteriores de ocos de fiestras en fachadas principais realizaranse preferentemente a caras interiores das xambas conforme á solución característica, agás en edificacións catalogadas que presentan unha disposición enrasada coa liña de fachada.

As carpinterías poderán realizarse cun dos seguintes materiais e acabados:

- a) Madeira pintada.

b) Perfilaría metálica lacada ou esmaltada.

A madeira pintada será obrigatoria nos inmobles catalogadas que pola súa tipoloxía, estilo e época responden a este tipo de material de cerramento. Prohíbese explicitamente a madeira na súa cor.

A perfilaría metálica autorízase na nova edificación, e nos inmobles non suxeitos a algún tipo de protección, así coma naqueles que, aínda estando catalogados, pola súa tipoloxía, estilo e época responden a este tipo de material de cerramentos.

As portas e postigos serán de madeira pintada procurándose a sobriedade no seu deseño e evitando a mímese coas carpinterías tradicionais.

Prohíbese explicitamente as portas a base de perfilaría metálica e as portas caladas e de reixa. Poderanse autorizar cerres enrolables e de ballesta, calados, para locais comerciais, sempre que sexan de deseño sobrio e da cor dos enreixados.

2. Os elementos que compoñen a fiestraxe (follas, batentes, quicios, peinazos, montantes, parteluces, xambas, linteis, tapaxuntas e bordóns), incluso as súas ferraxes, deberán ser tratadas nunha mesma cor, ou ben diferenciando entre as partes estruturais e o resto de elementos, segundo o modelo tradicional.

Os elementos da porta de acceso (folla, marco, tapaxuntas e bordóns) e dos postigos do edificio poderán ir pintados en distinta cor. Cando a cor da fiestraxe non sexa branca, o das portas ou postigos haberán de ser da mesma gamma e sempre máis escura que a da fiestraxe dos ocos superiores.

De preferencia, en carpinterías exteriores, utilizaranse gammas de cor verde, azul, branco ou marrón, que deberán harmonizar coa dos paramentos de fachada.

En edificios con acabado de fachada mixta de pedra e enfuscado recoméndase a utilización da cor branca cando a superficie revocada é menor do 50% da total da fachada, reservando as cores máis escuras para o resto.

En edificios con acabado de fachada de enfuscado e revoco poderá utilizarse calquera cor das autorizadas. Non poderá utilizarse a cor branca na fiestraxe exterior se o edificio carece, nalgunha das súas plantas, de cercos ou recercados en releve susceptibles de ser pintados en cor.

O sistema de escurecemento, será de preferencia as contrafiestras, fraileros e cuarteiróns que deberán ser pintados na mesma cor que as fiestras.

Soamente se toleran as persianas enrolables na nova edificación. As persianas haberán de ser interiores e o seu material e tratamento de cor serán iguais aos das fiestras.

3. En edificios con solucións de acabado de fachada en pedra, as galerías acristaladas deberán pintarse na mesma cor que a fiestraxe do edificio, recomendándose o emprego das cores máis escuras.

Nos edificios con solucións de acabado de fachadas mixtas de pedra e enfuscado as galerías deberán ser pintadas en cor branca.

Por último, en edificios con solucións de acabado de fachadas en enfuscado, as galerías deberán pintarse en cor branca, sexa cal sexa a cor da fiestraxe do edificio.

4. Admítense solucións con cristais múltiples coas seguintes determinacións:

- Prohíbese o emprego de bordóns sobre un cristal único imitando despece de cristais e falsas particións do vidro non aparentes na súa cara exterior.
- O despece empregado será o utilizado nas fiestras existentes.
- Prohíbese o emprego de vidros reflectantes.

5. Nos supostos de ampliación de plantas, as novas carpinterías exteriores haberán de respectar o deseño, disposición construtiva, materiais, cor e escauadría das existentes no resto do edificio, sempre que estas se axusten á presente Normativa.

Art. 114. Enreixados

1. Os ocos de fiestras de balcón incorporarán elementos de protección en forma de varandas con balaústres en madeira pintada ou metálicas en tubo, perfís ou pletinas. Colocaranse entre caras interiores de xambas, sen sobresaír respecto ao plano de fachada.

Nos balcóns realizaranse balaústres compostos predominantemente por elementos metálicos verticais.

O deseño das elementos de reixa poderán interpretar coa maior sinxeleza os esquemas tradicionais ou aplicar solucións formais actuais con criterios de sobriedade e integración no contorno. Rexeitaranse solucións imitativas das balaústres de forxa tradicional, salvo en actuacións de restauración ou de reposición de elementos catalogados. Especialmente prohibense reixas de protección en fiestras e de cerramento en portas de acceso ao edificio e aos locais comerciais imitando forxa tradicional.

2. Todos os elementos metálicos na fachada, poderán ser pintados, utilizando para iso pinturas especiais para ferro carentes de brillo. Para os elementos de forxa tradicional recoméndase substituír o pintado polo pavonado.

Art. 115. Beirados e cornixas

1. As fachadas deberán rematarse con beirados ou cornixas, salvo casos excepcionais debidamente xustificados en razón do deseño xeral da fachada. A adopción das solucións construtivas e a súa definición formal será acorde coa configuración e catalogación do edificio, a composición xeral da fachada e as características do contorno.

Prohíbese expresamente o voo ou a exposición en fachada de elementos estruturais das cubertas, vigas, zócolos, lousas inclinadas ou forxados.

2. Os beirados definiranse con solucións de deseño actual, baseadas na interpretación das beirados tradicionais. Os beirados poderán voar entre 0,40 metros e 0,60 metros medidos horizontalmente desde o plano de fachada dependendo do tipo de corpo voado.

En caso de que o edificio colindante se encontre catalogado e dispoña de beirado, axustarase ao voo do mesmo.

3. Na nova edificación ou ampliación das existentes, as cornixas interpretarán con criterio de deseño actual as solucións tradicionais predominantes. Poderán realizarse en pedra ou formigón. A súa anchura no arranque do plano de fachada non será superior a 0,30 metros.
4. Os beirados e cornixas construídos en pedra labrada ou laxes pétreas non poderán pintarse.

Se están construídos en madeira deberán ir pintados na mesma cor que a empregada na fiestraxe do edificio, ou na galería se fosen a súa coración.

Se estivera realizado con morteiro, levará a mesma cor que o resto dos relevos.

Poderán presentar o acabado de formigón visto cando sexa esta a súa condición material.

Art. 116. Cubertas. Forma e materiais

A cuberta será inclinada, coas pendentes resultantes da aplicación do art. 95 da presente Normativa, a dúas ou tres augas con faldóns continuos. Con carácter xeral empregárase a tella árabe curva. Nos casos de edificios catalogados que en orixe foran proxectados con cuberta de material nobre, distinto o de tella árabe, deberán recuperar ou conservar o material orixinal. As cubertas das galerías serán de cinc.

Excepcionalmente poderán autorizarse outro tipo de solucións de cuberta para edificios de nova construción de carácter dotacional. Nestes casos, cando a composición e deseño xeral da fachada responda aos criterios formais contemporáneos, atendendo á significación da súa presenza na escena urbana, poderán utilizarse solucións singulares de cuberta, así como outros materiais, coma a chapa de cobre ou zinc, sempre que se garanta a súa adecuada integración co preceptivo informe favorable da Comisión Asesora.

Na nova edificación ou nas actuacións de ampliación ou adecuación da existente, prohibense os elementos de construción que sobresaian do plano inclinado do faldón da cuberta, agás os permitidos na presente Normativa. A iluminación e ventilación do espazo baixo cuberta haberá de resolverse mediante aperturas enrasadas no plano do faldón con lucernarios nas condicións establecidas para elementos sobre o plano de cuberta; as súas carpinterías poderán presentarse na súa cor natural ou con pigmentos que a escurezán.

Art. 117. Canos e baixantes de pluviais e de cableado

1. As baixantes de pluviais e de cableado subterráneo situaranse nos eixes de medianeira e serán de percorrida vertical procurando evitar os cóbados. Prohíbese o incrustamento de baixantes no muro medianeiro.

Se o material empregado non é resistente a impacto protexeráse con cubrebaixantes metálicos ata unha altura máxima de 2 metros.

2. As baixantes acometeranse por medio de arquetas ao sumidoiro xeral da rúa ou ás conducións de cableado subterráneo. O encontro entre o cano e baixante de pluviais racionalizárase para evitar cóbados innecesarios procurando que forme un único plano coa baixante.
3. As baixantes e canos serán de zinc ou cobre. Os cubrebaixantes pintaranse en igual cor que os enreixados.

Art. 118. Chemineas e condutos de ventilación

1. A dimensión e volume de novas chemineas e condutos de ventilación axustarase aos mínimos que garantan o seu correcto funcionamento, debéndose situar na lumieira ou próximas á liña de cumieira e agrupadas, reducindo ao mínimo o número de volumes sobre cuberta.
2. As chemineas recibirán as seguintes tratamentos:
  - Chemineas de cantería: non poderán ser revocadas nin pintadas. Admítense sobre elas rexuntado con morteiros bastardos de cal e area entoados coa cor da pedra.
  - Chemineas de cachotería revocada: deberán tratarse con igual cor que as medianeiras.
  - Chemineas de ladrillo: deberán ser enfuscadas en morteiros bastardos de cal, cemento e area e pintadas nun cor igual á das medianeiras.
3. No exterior prohíbense expresamente as chemineas de aceiro inoxidable sen revestir ou sen tratamento cromático axeitado.

Art. 119. Antenas

En tanto non se dispoña de redes de servizo, permítense unha única antena por edificio e sistema, debendo estar ao previsto no art. 54 da presente Normativa.

Art. 120. Portadas e escaparates de locais

As fachadas de plantas baixas dos edificios proxectaranse conxuntamente e construíranse simultaneamente co resto da fachada.

Compoñeranse seguindo a modulación de ocos de plantas superiores, alternando vans e macizos, de acordo co establecido no art. 111 da presente Normativa.

As portadas de locais comerciais non poderán ocultar con ningún revestimento os acabados das muros, machóns e zócolos do edificio. Nos paramentos de muros e machóns só se admitirá a colocación de rótulos e bandeirolas coas características que se sinalan nas artigos 122 e 123 da presente Normativa.

Os escaparates situaranse nos ocos correspondentes, non podendo sobresaír do plano de fachada.

A carpintería exterior estará en consonancia coa empregada en plantas superiores. Os cerramentos de ocos exteriores estarán ao establecido no art. 113.

Art. 121. Toldos e marquesiñas

Os toldos poderán ser autorizados polo Concello previa solicitude acompañada de deseño que indique dimensión, forma, cor, material e sistema de ancoraxe, os toldos enrolables en locais de planta baixa con fronte a espazo dunha vía pública de anchura maior ou igual de 10 m. Neste caso a súa altura non será inferior a 2,20 metros en ningún punto, serán de lona ou similar en cores planos, non se permiten faldróns laterais nin outra rotulación que a denominación do establecemento no faldrón dianteiro.

Non se autorizan marquesiñas.

Art. 122. Rótulos e anuncios en planta baixa

Autorízanse as seguintes tipos de rótulos de locais comerciais en planta baixa, previa solicitude acompañada de deseño que indique dimensión, forma, cor, material e sistema de ancoraxe.

- a) Nunha franxa encaixada baixo o lintel do oco de fachada, remitida respecto á cara exterior do recercado ou do muro. Esta franxa ou banda non poderá ter unha anchura superior a 0,50 metros.

Poderá executarse en madeira pintada, chapa metálica esmaltada ou lacada, vidro, metacrilato, pedra ou outros materiais acordes co edificio e o contorno inmediato, prohibíndose explicitamente outros materiais plásticos e o aceiro inoxidable, aluminio na súa cor natural ou acabados metalizados brillantes.

b) En placas acareadas a muros de fachada.

Estas placas terán unha forma acorde coa composición de fachada, non podendo ter unha anchura superior a 2/3 da anchura do machón, nin unha altura superior a 1/3 da súa altura.

Estarán separadas da cara exterior do machón polo menos 2,5 cm e suxeitaranse ao mesmo mediante grampas ou patillas.

As placas poderán ser de metacrilato ou de vidro transparente, translúcido ou opaco, tanto liso coma gravado; de chapa metálica esmaltada ou lacada; de pedra, de bronce, latón ou doutros materiais acordes. Prohíbense explicitamente outros materiais plásticos, aceiro inoxidable, ou aluminio na súa cor natural e outros acabados metalizados brillantes.

A iluminación de fachada de locais comerciais non se efectuará mediante focos exteriores á mesma.

Prohíbense os rótulos luminosos e a iluminación de escaparates de locais mediante lámpadas fluorescentes de cor.

Art. 123. Rótulos en bandeirola

Enténdese por bandeirola a disposición dos anuncios do establecemento perpendiculares ao plano de fachada.

Poderán ser autorizados polo Concello previa solicitude acompañada de deseño que indique dimensión, forma, cor, material e sistema de ancoraxe.

Só poderán colocarse a unha altura sobre rasante oficial superior aos 2,20 metros, cun saínte máximo de 80 cm e unha dimensión vertical máxima de 50 cm, situándose exclusivamente en planta baixa.

En caso de incluír unha placa para a colocación do rótulo ou outro elemento gráfico, esta poderá ser metálica esmaltada ou lacada, de metacrilato ou vidro de seguridade, bronce, madeira ou outros materiais acordes.

Prohíbense expresamente os rótulos en bandeirola de plástico e os luminosos.

A iluminación dos rótulos en bandeirola non poderán efectuarse con focos exteriores.

Art. 124. Rótulos e anuncios en plantas altas

Prohíbese calquera tipo de rótulo, anuncio ou bandeirola en plantas distintas da baixa.

CAPÍTULO III. NORMAS XERAIS DE USO

Art. 125. Tipos de usos

Para os efectos da aplicación da presente Normativa establécense os seguintes tipos de uso:

- . Usos principais. Son os maioritarios nun edificio ou conxunto urbano, admitíndose, non obstante, o desenvolvemento doutros compatibles .
- . Usos compatibles. Son aqueles que poden desenvolverse conxuntamente co uso principal, nunha proporción cuantitativamente secundaria.
- . Usos tolerados. Son aqueles usos que se permiten excepcionalmente acompañando aos principais e aos compatibles, coa intensidade e extensión máxima determinadas no Plan.

Para os efectos da identificación do carácter das dotacións de equipamento comunitario, estas diferenciaranse en públicas, privadas e eclesiásticas.

Son públicos os equipamentos e dotacións que se desenvolven en inmobles de titularidade dos entes e administracións públicas ou institucións de dereito público, prestando un servizo de carácter público.

Son privados os equipamentos comunitarios de servizos prestados por persoas físicas ou xurídicas de natureza privada.

Son eclesiásticos os equipamentos comunitarios de servizos prestados, en exercicio das funcións que lles son propias, polas entidades e institucións eclesiásticas ou de confesións relixiosas.

Art. 126. Clasificación dos usos

De acordo co establecido no Plan Xeral de Ordenación Municipal de Ferrol e a efectos da súa asignación pormenorizada e da regulación das súas condicións particulares, establécense a seguinte clasificación:

Vivenda.

Residencial comunitario.

Hoteleiro.

Comercial.
Oficinas.
Salas de reunión.
Industrial.
Garaxe-aparcadoiro e servizo do automóbil.
Docente.
Sanitario.
Asistencial.
Sociocultural.
Relixioso.
Deportivo.
Recreativo.
Servizos urbanos.
Administración pública e institucional.

Art. 127. Regulación do uso vivenda

1. Modalidade do uso residencial cando a residencia se destina ao aloxamento de unidades familiares ou asimilables. Consideraranse incluídos neste uso os despachos profesionais rexentados polo usuario da vivenda.
2. Condicións xerais. O uso vivenda establécese como principal no conxunto do ámbito do Plan Especial, salvo indicación expresa en contra.

Nas edificacións catalogadas, con carácter xeral non se incrementará o número de vivendas. Tolérase, no marco dunha actuación xeral sobre a edificación, a subdivisión de vivendas maiores de 150 m² sempre que iso sexa posible sen alterar os elementos básicos de organización da edificación, e as vivendas resultantes teñan unha superficie útil mínima de 70 m². O número de vivendas resultante, superior a dúas, non incrementará en máis dun 50% as existentes no edificio; salvo que a vivenda subdividida ocupara o dobre das existentes. As vivendas resultantes cumprirán todas as condicións establecidas na presente Normativa.

Toda vivenda deberá ser exterior, entendendo por tal a que teña cando menos o salón e outra peza habitable con ocos á rúa ou praza á que dea fronte a parcela edificable. Consideraranse exteriores tamén aquelas edificacións suxeitas a protección da estrutura parcelaria con frontes tales que só permitan unha peza habitable a rúa ou praza.

Tolérase o uso do baixo cuberta como vivenda independente só nos caso nos que xa exista como tal, e como solución preferible a outras que supoñan maior degradación das características do edificio obxecto de protección.

3. Dotación de aparcamentos.

Non será esixible a dotación de aparcamentos ao interior do ámbito declarado BIC. No resto do ámbito, non será esixible cando da súa cumprimentación deveñan prexuízos para os valores culturais e arquitectónicos que se pretende protexer.

Art. 128. Regulación do uso residencial comunitario

1. Modalidade do uso residencial cando a residencia estea destinada ao aloxamento estable de persoas que, non constituíndo familia, manteñen vínculos e servizos compartidos.

2. Condicións xerais.

As condicións de aplicación aos edificios ou locais destinados a residencia comunitaria son as mesmas que para as de uso vivenda cando a súa superficie total construída non rebase os cincocentos (500) metros cadrados. Para superficies maiores seranlles de aplicación complementariamente as condicións correspondentes aos edificios ou locais de uso hoteleiro.

O uso residencial comunitario establécese como compatible en todo o ámbito do Plan Especial, ocupando edificio exclusivo, sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos caracteres determinantes da edificación e os seus elementos catalogados.

Non será esixible a dotación de aparcamento ao interior do ámbito declarado BIC. No resto do ámbito non será esixible cando da súa cumprimentación deveñan prexuízos para os valores culturais e arquitectónicos que se pretende protexer.

Art. 129. Regulación do uso hoteleiro

1. Comprende o uso terciario de servizo ao público para aloxamento temporal.

2. Clasificación.

Establécense as seguintes categorías:

Categoría 1ª: cunha superficie maior de 600 m² ou cunha capacidade maior de 30 prazas.

Categoría 2ª: cunha superficie non maior de 600 m² ou con capacidade non superior a 30 prazas.

3. Condicións xerais.

O uso hoteleiro establécese como compatible en todo o ámbito do Plan Especial, ocupando edificio exclusivo, sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos caracteres determinantes da edificación e os seus elementos catalogados.

Estarase ás condicións establecidas no vixente Plan Xeral salvo que do seu cumprimento se deriven actuacións negativas sobre o patrimonio edificado protexido en función do seu grao de catalogación, circunstancia que será debidamente xustificada.

4. Dotación de aparcamentos.

Non será esixible a dotación de aparcamento ao interior do ámbito declarado BIC. No resto do ámbito non será esixible cando da súa cumprimentación devesen prexuízos para os valores culturais e arquitectónicos que se pretende protexer.

Art. 130. Regulación do uso comercial

1. Comprende o servizo terciario destinado a subministrar mercancías ao público mediante venda polo miúdo, venda de comidas e bebidas para consumo no local ou prestación de servizos persoais.

2. Clasificación.

A efectos da aplicación destas Normas, establécense as seguintes categorías:

Categoría 1ª: edificios con máis do 60 por 100 da superficie total destinada a usos comerciais.

Categoría 2ª: locais comerciais en primeiro soto, semisoto e planta baixa.

Categoría 3ª: locais comerciais en pasaxes ou galerías.

Para os efectos da tipificación das actividades que se desenvolvan establécense as seguintes clases:

- Clase I. Venda polo miúdo, comprende o servizo terciario destinado ao subministro de mercancías ao público.
- Clase II. Hostelería, venda de comidas e bebidas para consumo no local.
- Clase III. Servizos persoais como perruquerías, establecementos de beleza e similares.

3. Condicións xerais.

O uso comercial establécese como principal nas plantas baixas da edificación, e polo tanto compatible co uso residencial. Igualmente establécese como compatible en todo o ámbito do Plan Especial, ocupando edificio exclusivo, sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos caracteres determinantes da edificación e os seus elementos catalogados, tolerando a vivenda vinculada a dito uso.

Na clase I e II tolérase o uso comercial en plantas altas vinculadas á planta baixa, sempre que a súa implantación ocupe un só establecemento ou espazo total dunha unidade de vivenda e non altere a organización espacial de modo que non se impida a súa recuperación para o uso de vivenda, e sempre que a proporción entre este uso e o de vivenda sexa como mínimo 1:1 en termos de superficie construída, descontada a planta baixa.

Na clase III tolérase o uso comercial en plantas altas da edificación, sempre que a proporción entre este uso e o de vivenda sexa como máximo 1:1 en termos de superficie construída (considerándose neste cómputo a planta baixa), a súa implantación ocupe un só establecemento o espazo total dunha unidade de vivenda e non altere a organización espacial de modo que se impida a súa recuperación para o uso de vivenda.

Nas edificacións xa existentes no momento da aprobación do Plan Especial, permitirase o mantemento do uso comercial exclusivo ou maioritario respecto da superficie total.

Todo o dito con anterioridade sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos caracteres determinantes da edificación.

En edificios catalogados ou con parcelario protexido, os usos comerciais existentes poderán manter a conexión directa que tiveran con vivendas, caixa de escaleiras de vivendas ou portal.

4. Dotación de aparcamentos.

Non será esixible a dotación de aparcamento ao interior do ámbito declarado BIC. No resto no ámbito non será esixible cando da súa cumprimentación debeñan prexuízos para os valores culturais e arquitectónicos que se pretende protexer.

Art. 131. Regulación do uso oficinas

1. Comprende as actividades terciarias que se dirixen como función principal á prestación de servizos administrativos, de xestión, información, financeiros ou profesionais.

2. Clasificación.

Para os efectos da súa regulación diferenciaranse as seguintes clases:

Clase I. Despachos de profesionais liberais cun máximo de cinco empregos.

Clase II. Oficinas administrativas, técnicas, de xestión, información ou de servizos financeiros, profesionais, etc.

Clase III. Institucional privado. Sedes de institucións, empresas, sociedades ou asociacións de carácter privado que ademais de desenvolver as actividades propias do uso oficinas integran usos dotacionais de tipo asistencial, socio-cultural, docente ou recreativo nunha porcentaxe mínimo do 20% da superficie.

3. Condicións xerais.

O uso de oficinas establécese como tolerado nas plantas baixas da edificación. En Clase I e II tolérase o uso de oficinas en plantas altas da edificación, sempre que a súa implantación ocupe cun só establecemento o espazo total dunha unidade de vivenda, e non altere a organización espacial de modo tal que se impida a súa recuperación para o uso de vivenda. En clase III tolérase o uso de oficinas en edificio exclusivo.

Nas edificacións xa existentes no momento da aprobación do Plan Especial, permitirase o mantemento do uso oficinas exclusivo ou maioritario respecto da superficie total.

O uso oficina establécese como compatible en todo o ámbito do Plan Especial, ocupando edificio exclusivo, sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos

caracteres determinantes da edificación e os seus elementos catalogados, tolerándose a vivenda vinculada a dito uso.

4. Dotacións de aparcamentos.

Non será esixible a dotación de aparcamento ao interior do ámbito declarado BIC. No resto do ámbito non será esixible cando da súa cumprimentación devesen prexuízos para os valores culturais e arquitectónicos que se pretende protexer.

Art. 132. Regulación do uso salas de reunión

1. Comprende as actividades ligadas á vida de relación e espectáculos aínda que sexan ocasionais, tales coma cafés-concerto, salas de espectáculos, discotecas, salas de festas e baile, clubs nocturnos, casinos, salas de xogos recreativos, bingos e outros locais onde se practiquen xogos de azar.

2. Condicións xerais.

As condicións de aplicación serán as do uso comercial e as establecidas no Regulamento Xeral de Policía de Espectáculos Públicos e Actividades Recreativas.

O uso de salas de reunión establécese como tolerado nas plantas baixas da edificación excepto salas de espectáculos, discotecas, salas de festa e baile, clubs nocturnos e casinos. Igualmente establécese como compatible en todo o ámbito do Plan Especial, ocupando edificio exclusivo, sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos caracteres determinantes da edificación e os seus elementos catalogados.

Art. 133. Regulación do uso industrial

1. Enténdese nestas Normas por uso de industria o correspondente ao conxunto de operacións que se executen para a obtención de primeiras materias, a súa posterior transformación, o seu envasado, almacenaxe, distribución e reparación.

2. Condicións xerais.

Segundo a clasificación de actividades industriais establecida no Plan Xeral vixente, tan só se consideran permitidas dentro do ámbito do Plan Especial as de Categoría Ia: Actividades industriais e talleres de artesanía compatibles coa vivenda. E dicir,

aquelas que non supoñen prexuízos de ningún tipo á vivenda e poden por tanto desenvolverse nos mesmos inmobles residenciais.

Enténdese por talleres de artesanía os locais onde se desenvolven operacións e oficios artesáns de carácter eminentemente manual.

O uso industrial establécese como tolerado só na variante dos talleres de artesanía nas plantas baixas da edificación de vivenda colectiva, e en calquera posición na de vivenda unifamiliar.

3. Dotación de aparcamentos.

Non será esixible a dotación de aparcamentos.

Art. 134. Regulación do uso garaxe-aparcadoiro e servizo do automóbil

1. É o correspondente á garda e estacionamento habitual de vehículos, así como o seu mantemento e entretemento.
2. Condicións xerais.

Para os efectos da súa regulación estarase á clasificación prevista no Plan Xeral autorizándose en categoría 1ª grao 1º e categoría 2ª grao 1º e sempre que a fronte da parcela sexa superior a seis metros e non afecte a elementos suxeitos a protección ou a caracteres determinantes da edificación catalogada.

No ámbito do Plan Especial prohíbense as categorías 4ª (Estacións de Servizo) e 5ª (Talleres de mantemento, entretemento e limpeza de automóviles).

Art. 135. Regulación dos restantes usos

1. Clasificación.

Os restantes usos, identificados polo seu carácter dotacional, clasifícanse do seguinte modo:

Docente. Comprende o uso dotacional correspondente ás actividades formativas, de ensino e as complementarias con elas relacionadas. Igualmente comprende as actividades relacionadas coa docencia e a investigación universitaria e os complementarios con elas relacionados, en particular as residencias comunitarias

para universitarios e os servizos administrativos socio-culturais, asistenciais, recreativos e sanitarios prestados pola Universidade.

As residencias universitarias estarán ás condicións establecidas para o uso residencial comunitario e as instalacións de investigación ás establecidas para os usos industriais.

Sanitario. Corresponde ás actividades de prestación de asistencia médica e servizos hospitalarios.

Asistencial. Corresponde a aquelas actividades de tipo social de servizo a grupos que demandan unha atención diferenciada (centros para anciáns, educación de minusválidos, asilos, garderías, etc.). Cando expresamente se autorice na regulación particular do equipamento, poderá incluír o aloxamento temporal en albergues que haberán de estar ás condicións establecidas para o uso hoteleiro.

Sociocultural. Comprende as actividades culturais, asociativas e de relación social que impliquen locais permanentes (casas de cultura, museos, bibliotecas, etc.).

Relixioso. Comprende as actividades relacionadas co culto e a residencia comunitaria de persoas relacionados coas actividades propias das organizacións relixiosas.

Deportivo. Refírese ás actividades relacionadas coa práctica da cultura física e o deporte.

Recreativo. Comprende as actividades relacionadas co ocio e recreo con primacía do seu carácter cultural tales coma teatro, cine, espectáculos, música, etc., que necesiten espazos especializados para o seu desenvolvemento.

Servizos urbanos. Comprende aquelas dotacións destinadas á provisión de servizos públicos de carácter específico desenvolvidos por organismos públicos ou por entidades privadas de carácter subsidiario tales coma mercados de abasto, centros de comercio básico, instalacións de comunicación, de subministros de servizos urbanísticos, etc.

Administración pública e institucional. Comprende as dotacións destinadas ao exercicio da administración pública, ao desenvolvemento das funcións públicas institucionais e á prestación de servizos públicos.

2. Condicións xerais.

Con carácter xeral o uso dotacional autorízase en edificación exclusiva no conxunto do ámbito do Plan Especial e isto sen prexuízo da obriga de garantir o mantemento dos caracteres determinantes da edificación e os seus elementos catalogados.

As instalacións dedicadas a estes usos ateranse ao disposto polos organismos competentes en cada caso, coas especificacións e condicións que no seu caso fixan as presentes Normas.

As instalacións dedicadas a servizos urbanos definidas na tipificación de usos das presentes Normas e do Plan Xeral, ateranse ademais ao establecido nas mesmas para a actividade industrial ou terciaria que, de ser o caso, desenvolvan.

Cando o uso dotacional comparta edificio co uso principal residencial establécese o seguinte orde de tolerancia:

- a) Con carácter xeral tolérase en planta baixa da edificación.
- b) En plantas altas da edificación toléranse usos dotacionais de carácter asistencial, sociocultural e docente (vinculado á planta baixa), sempre que a proporción entre este uso e o residencial sexa como máximo 1:2 en termos de superficie construída, descontada a planta baixa, a súa implantación ocupe un só establecemento o espazo total dunha unidade de vivenda e non altere a organización espacial de xeito tal que se impida a súa recuperación para o uso vivenda.

Art. 136. Regulación dos usos existentes

Os usos existentes con anterioridade á entrada en vigor do presente Plan Especial que resulten non autorizables en aplicación das normas anteriores, poderán manterse, permitíndose as obras de mantemento de seguridade, accesibilidade, salubridade, hixiene e ornato; podendo autorizarse obras parciais de consolidación e de cambio de usos e actividades, sempre e cando non resulten incompatibles co feito residencial, cualificados como Actividades Molestas, Nocivas ou Perigosas. En relación a estes últimos non se permitirán as obras tendentes á súa consolidación ou modernización.

CAPÍTULO IV. CONDICIÓN HIXIÉNICO-SANITARIAS, DE HABITABILIDADE E ACCESIBILIDADE

Art. 137. Aplicación

As presentes condicións hixiénico-sanitarias e de habitabilidade serán de obrigado cumprimento en todo tipo de obras de nova edificación. Igualmente serán de aplicación en todo tipo de obras nos edificios non suxeitos a catalogación individualizada. Por último, estarase ás mesmas nas actuacións de reestruturación total en edificación suxeita a catalogación individualizada.

No resto das obras nos edificios suxeitos a protección individualizada non serán de aplicación na medida en que diso se derivara unha alteración das condicións arquitectónicas e estruturais que se pretenden protexer. Iso sen prexuízo de que ditas obras deban tender á mellora das condicións hixiénico-sanitarias e de habitabilidade.

No non contemplado nesta Normativa estarase ao disposto no vixente Plan Xeral de Ordenación Municipal de Ferrol e na lexislación vixente salvo que as súas determinacións se opoñan ás de salvagarda e protección do conxunto histórico-artístico e que emanan do presente Plan Especial.

Art. 138. Condicións mínimas de habitabilidade

Toda vivenda cumprirá as condicións mínimas de habitabilidade establecidas no Decreto 29/2010 de 4 de marzo polo que se aproban as normas de habitabilidade de vivenda de Galicia.

Para os efectos da súa aplicación terase en conta o establecido no Capítulo VI do mencionado Decreto, incorporando ao presente Plan Especial un Anexo de Habitabilidade para os efectos de determinar o limiar mínimo de habitabilidade (L.M.H.).

Art. 139. Protección contra incendios

1. As construcións deberán cumprir as medidas que en orde á protección contra incendios, establece o Documento Básico do Código Técnico de Edificación CTE.DB-HS. Igualmente deberán cumprir calquera outra regulamentación vixente na materia.
2. Serán de cumprimento obrigado as disposicións municipais que o Concello tivera aprobadas para incrementar a seguridade preventiva dos edificios e para facilitar a evacuación de persoas e a extinción do incendio se chegara a producirse.

3. Cando a xuízo do Concello unha instalación non poida alcanzar, unhas condicións correctas de seguridade para si mesma e para o seu contorno, ofrecendo riscos non corrixibles para persoas e bens, poderá declararse fóra de ordenación, forzándose a erradicación do uso e o peche da instalación.
4. As construcións existentes deberán adecuarse á regulamentación de protección contra incendios, na medida máxima que permita a súa tipoloxía, materiais e funcionamento.

En toda caso as obras de reforma non poderá menoscar as condicións de seguridade preexistentes, se estas resultasen menos estrictas que as esixibles conforme á normativa vixente, e tenderán a aumentar a seguridade das construcións existentes.

Art. 140. Condicións mínimas de accesibilidade

1. Todo edificio cumprirá as disposicións sobre accesibilidade na edificación establecidas na Lei 10/2014, do 3 de decembro, de Accesibilidade, na Comunidade Autónoma de Galicia, e as súas disposicións adicionais, transitorias, derogatoria e derradeiras. Para os efectos será de aplicación o art. 29 da citada Lei. Igualmente se estará ao establecido na normativa básica estatal recollida no R.D. 173/2010, de 19 de febreiro, que modifica o CTE en materia de accesibilidade; e calquera outra regulamentación vixente na materia, atendendo, en todo caso, ás condicións propias das edificacións obxecto de protección no plan especial do conxunto histórico declarado e a súa área de respecto.
2. Tolérase a instalación de aparellos elevadores conforme ao establecido na Ordenanza Municipal Reguladora da Conservación e Rehabilitación de Inmobles, aprobado polo Pleno Municipal de 27 de xuño de 2013, ou instrumento que a substitúa sempre e cando da súa implantación non deveña alteración dos caracteres determinantes do edificio, nin afecte a elementos ou espazos catalogados.

TITULO VII. DAS LICENZAS MUNICIPAIS

CAPÍTULO I. LICENZAS

Art. 141. Actos de edificación e uso do solo

1. Están suxeitos a licenza urbanística todos aqueles actos recollidos na lexislación, que teñan por obxecto a intervención por ocupación, construción, edificación e uso do solo e do subsolo, regulados neste Plan e que non se exclúa expresamente da necesidade de licenza. A licenza permitirá o control administrativo do cumprimento da lexislación do solo.
2. Estarán suxeitos a previa licenza municipal, independentemente das autorizacións que fosen procedentes de acordo coa lexislación sectorial aplicable, as parcelacións urbanísticas, os movementos de terra, as obras de nova planta, a modificación da estrutura ou aspecto exterior das edificacións existentes, a primeira utilización dos edificios e a modificación do uso dos mesmos, a demolición de construcións, a colocación de carteis de propaganda visibles desde a vía pública, os peches e valados de fincas e demais actos determinados pola lexislación do solo.
3. A efectos do outorgamento de licenza, teñen consideración de Obra Maior e por tanto requiren a aportación dun proxecto técnico, as contempladas nestas normas segundo os seguintes tipos:
  - As de reestruturación, consolidación, rehabilitación e exteriores.
  - As de demolición.
  - As de nova edificación.
  - As actuacións estables.
  - As que afecten a edificios protexidos coa categoría de BIC ou incluídos no catálogo.
4. Teñen consideración de Obra Menor, sen prexuízo que dada a magnitude da intervención en relación ao contorno de que se trate ou a incidencia sobre edificios protexidos, aspectos de seguridade ou incidencia medioambiental e paisaxística requiriran a consideración de obra maior, as previstas como:
  - As de conservación.
  - As actuacións provisionais.

5. Non poderán desenvolverse sondaxes nin catas xeotécnicas en ámbitos de protección arqueolóxica sen o informe previo do servizo municipal de arqueoloxía que determinará o tipo de cautela a seguir.

Art. 142. Licenzas en edificios ou conxuntos catalogados

1. En virtude do art. 43 da LPCG, nos Monumentos que poidan ser declarados Bens de Interese Cultural non poderá realizarse obra interior ou exterior que afecte directamente a inmovible ou a calquera das súas partes integrantes ou pertenzas, sen autorización expresa dos organismos competentes para a execución da LPCG. Será preceptiva a mesma autorización para colocar en fachada ou en cuberta calquera rótulo, sinal ou símbolo.
2. Desde a aprobación definitiva do Plan Especial, o Concello será competente para autorizar directamente as obras que afecten a inmovibles que non sexan Monumentos nin Xardíns Históricos declarados, debendo dar conta á Administración competente das autorizacións ou licenzas concedidas, no prazo máximo de dez días desde a seu outorgamento. As obras que se realicen ao abeiro de licenzas contrarias ao Plan aprobado serán ilegais, e a Administración competente poderá ordenar a súa reconstrución ou demolición con cargo ao organismo que outorgara a licenza en cuestión.
3. Coa solicitude de licenzas de obras suxeitas ás condicións do número 1 anterior deberá presentarse un exemplar adicional do proxecto correspondente ao efecto da súa remisión á Administración de Patrimonio, para o seu informe preceptiva. O tempo de tramitación en dita organismo descontarase do prazo para a resolución do expediente de licenza municipal. O proxecto deberá acompañarse con cantas fotografías, fotomontaxes, perspectivas e estudos de conxunto sexan necesarias para mostrar a adecuación da obra proxectada ao monumento e a seu contorno, e en calquera caso ao establecido nos artigos 38 e 39 da LPCG. Os técnicos municipais en calquera circunstancia e nos distintos graos de protección poderán solicitar ou requirir todo tipo de documentación complementaria e incluso, o acceso á propiedade, para determinar os elementos de valor susceptibles de ser conservados.
4. As obras que requiran autorización administrativa, realizadas sen que fose concedida dita autorización serán ilegais e o Concello ou, de ser o caso, a Administración competente en materia de protección do Patrimonio Histórico, poderán ordenar a súa reconstrución ou demolición con cargo ao responsable da infracción nos termos previstos pola lexislación urbanística (art. 40 LPCG).

5. O Concello poderá solicitar informe previo da Administración de Patrimonio sobre aquelas obras suxeitas a licenza que, ao seu criterio, ofrezan un dubidoso resultado estético ou poidan non harmonizar co ambiente urbano en que estiveran situadas. Neste caso a documentación de solicitude de licenza, xunto co informe técnico municipal correspondente, remitiranse á Administración de Patrimonio cos mesmos efectos do número 3 anterior, pero sen que neste caso sexa vinculante o informe deste organismo.
6. Toda solicitude de licenza de demolición parcial así como as de enfusado, reparación ou reforma de fachada, ou carpintería exterior en edificios catalogados, deberá acompañarse de fotografías a cor da edificación existentes e planos a escala mínima 1:100.
7. Os técnicos municipais en calquera circunstancia e nos distintos graos de protección poderán solicitar ou requirir todo tipo de documentación complementaria e incluso, o acceso á propiedade, para determinar os elementos de valor susceptibles de ser conservados.

Art. 143. Documentación para obras en edificios ou conxuntos declarados

Os proxectos que afecten a elementos que puidesen ser declarados B.I.C., deberán redactarse de acordo coas instrucións establecidas pola Administración de Patrimonio, e en todo caso co contido establecido nos artigos 38 e 39 da LPCG.

TÍTULO VIII. ORDENACIÓN DE SISTEMAS

Art. 144. Ordenanza de equipamento e dotacións

1. Delimitación e ámbito

Comprende as superficies e edificacións destinadas a usos públicos ou colectivos ao servizo directo dos cidadáns. O solo será sempre de dominio público cando corresponda a cesión resultado do planeamento.

2. Criterios e parámetros de ordenación

a) Para as dotacións situadas en edificios catalogados polo presente Plan Especial, as súas determinacións establécense no ficheiro individualizado de edificios suxeitos a protección, planos e, de ser o caso, alzados de ordenación.

b) Para as dotacións situadas en edificios non catalogados mantéñense os seus actuais parámetros de edificación salvo indicación contraria en planos e alzados de ordenación, podéndose ampliar conforme aos parámetros de ordenación da zona en que se enmarcan e ás normas xerais de edificación.

c) Para as dotacións de nova planta o Plan Especial establece as súas determinacións de ordenación mediante a definición das súas características volumétricas (ocupación en planta e altura) en planos e alzados de ordenación.

3. Usos.

Establécense como usos xerais os docente, sanitario, asistencial, socio-cultural, relixioso, deportivo, recreativo, servizos urbanos, administración pública e institucional.

Os grandes contedores dotacionais nos que se desenvolvan diversas actividades cualifícanse como Equipamentos Múltiples para os que se establece o complexo de usos xerais.

As dotacións asistenciais, sanitarias e socioculturais, público-administrativas e docente-investigadoras, en razón das súas características, funcións sociais e complementarias poderán intercambiarse ou complementarse dentro de cada unha das reservas específicas establecidas no Plan e en particular nas reservas locais cualificadas como Reserva de Equipamento.

Na relación que segue indícanse os usos particulares previstos no Plan para os equipamentos múltiples e para as restantes dotacións. Os usos previstos para cada dotación terán o carácter de usos principais.

O carácter público, privado ou eclesiástico das dotacións indicase na Memoria de Ordenación do presente Plan Especial. Os usos establecidos para cada dotación terán o carácter de usos prioritarios.

Art. 145. Ordenanza de Espazos Libres e Zonas Verdes Públicas

1. Delimitación e ámbito.

Comprende os espazos destinados a parques, xardíns, zonas verdes, prazas e espazos libres de esparcemento cualificados polo Plan Especial, así como aqueles que xurdan do desenvolvemento do mesmo. Serán de uso e dominio público.

2. Criterios xerais de ordenación.

Os parques e as zonas verdes deberán urbanizarse en xeral con arboredo, xardinería, sendas, elementos ornamentais, etc., atendendo aos criterios compositivos e de tratamento establecidos en planos de ordenación. Permitiranse elementos accesorios tales coma mobiliario urbano, quioscos, templete, marquesiñas, xogos de nenos, ..., sen que no seu conxunto ocupen máis do 10% da súa superficie. As zonas libres, polo seu carácter de áreas peonís serán pavimentadas cos criterios que se establecen no plano de proposta de tratamento superficial do espazo público.

Manteranse os elementos catalogados polo presente Plan Especial, autorizándose actuacións de restauración.

3. Baixo rasante dos Xardíns de San Francisco e con fronte á Costa de Mella prevese a implantación dun centro cultural e de usos múltiples.

Art. 146. Regulación do viario público

1. Delimitación e ámbito

O Plan Especial establece en planos de ordenación a definición e delimitación do viario público que comprende o conxunto de rúas e espazos destinados a movemento e circulación ou estancia de peóns, automóviles e medios de transporte rodado.

No plano de Rede Viaria identifícanse os espazos destinados a uso preferente dos peóns que configuran o sistema viario peonil e os espazos destinados ao uso preferente dos vehículos que configuran o sistema viario rodado.

2. En desenvolvemento dos criterios do Plan, o Concello establecerá a regulación do tráfico e estacionamento no viario público mediante a correspondente ordenanza. En concreto establécese a tolerancia de execución dun aparcadoiro público baixo rasante da Praza Eduardo Pondal conforme ás previsións do Plan de Mobilidade e Espazo Público en Ferrol.
3. No plano de proposta de tratamento superficial do espazo público díctanse os criterios orientativos para a pavimentación do viario público. Igualmente díctanse os criterios de materiais e proposta de ordenación pormenorizada das actuacións singulares no espazo público.

Art. 147. Regulación do sistema portuario

1. O Plan Especial incorpora ao seu ámbito a porción da área portuaria de Ferrol incluída ao interior da zona da declaración de conxunto histórico-artístico de Ferrol Vello.
2. De conformidade co establecido no art. 56 do “RDL 2/2011, de 5 de setembro de texto refundido de la Ley de Puertos del Estado y de la Marina Mercante”, o conxunto do sistema portuario de Ferrol ten o carácter de sistema xeral para os efectos da planificación urbanística.
3. As regulacións de carácter urbanístico estableceranse mediante a redacción do Plan Especial de Ordenación Portuaria para o desenvolvemento do sistema xeral, de conformidade co establecido nestas Normas e no “RDL 2/2011, de 5 de setembro de texto refundido de la Ley de Puertos del Estado y de la Marina Mercante”, conforme ao “Plan de Utilización de los espacios portuarios del Puerto de Ferrol”, aprobado mediante orde do 27 de decembro de 1995, e as súas modificacións posteriores. Todas aquelas indicacións contidas no presente documento relativas á reconversión parcial do Porto Interior e o Plan de Mobilidade que poidan afectar á zona de servizo portuario, teñen o carácter de recomendación.

TÍTULO IX. CONDICIÓNS DA URBANIZACIÓN

Art. 148. Obxecto e contido

As presentes condicións para a urbanización, complementan e excepciónan as establecidas na Sección 2ª do Capítulo VIII do Título III do vixente Plan Xeral de Ordenación Municipal de Ferrol. O Concello de Ferrol redactará de acordo coas propostas do presente Plan Especial, un documento de Normalización de Elementos Infraestruturas e do Espazo Público.

Contido mínimo dos proxectos técnicos de intervención nos Espazos Públicos: planos de conxunto e de detalle (escala mínima 1/50), indicando un despece e encontro entre diferentes materiais que reflicte a realidade.

CAPÍTULO I. CONDICIÓNS DA REDE VIARIA

Art. 149. Pavimentación

1. En desenvolvemento das presentes Normas, o Concello deberá aprobar un Prego de Condicións Técnicas que haberán de cumprir as pavimentacións a proxectar, tendentes a normalizar os distintos elementos que a compoñen e homoxeneizar a elección e deseño dos mesmos, tendo en conta tanto a súa integración no contorno, coma a funcionalidade da rúa ou espazo libre peonil, para o ámbito do Plan Especial.
2. O tratamento de pavimentación expresado no plano de proposta de tratamento superficial do espazo público do Plan Especial tomarase como criterio de actuación, e calquera alteración na elección de materiais deberá ser debidamente xustificada en función da súa maior integración ambiental ou de razóns técnicas fundadas.

Para tal efecto distínguense os seguintes tipos de pavimentación en atención á forma e materiais que compoñen o seu acabado superficial:

Pavimentos de lousa de granito.

Pavimentos de lastro.

Pavimentos de lousa de formigón.

Pavimentos de terra estabilizada e compactada.

Pavimentos asfálticos.

3. Coa finalidade de manter a estrutura actual do pavimento e facilitar a súa reposición, as bases e sub-bases de asento dos pavimentos pétreos serán preferentemente de

material granular; admitíndose excepcionalmente, previa xustificación técnica, para aquelas vías nas que se prevexa tráfico intenso de vehículos, a utilización de bases de formigón e grava-cemento.

4. Na preparación do terreo e na formación de bases e sub-bases que afecten a actuacións de reposición ou nova pavimentación, deberase prestar especial atención á drenaxe subterránea do seu subsolo, co obxecto de minorar, no posible, o nivel freático e a súa negativa incidencia nas edificacións adxacentes.
5. A realización das obras de adecuación do pavimento actual das rúas e prazas ás condicións anteriormente descritas obrigará, con carácter simultáneo ás mesmas, a realizar os pertinentes controles arqueolóxicos segundo o establecido no artigo 45 apartado 2 da presente Normativa.
6. Cando a pavimentación sexa de lousas, calquera actuación precisará o previo estudo de despece das mesmas, con especial análise da localización dos distintos rexistros/tapas dos servizos que resulten implicados. O espesor das lousas procurarase que non sexa menor dos 20 cm, que será obrigatorio cando se asenten sobre bases de materia granular. Poderán utilizarse lousas de espesor 12 cm cando se autorice a utilización de bases rixidas de formigón.

O morteiro de coma de asento das lousas será pobre en cemento ou material ligante, con dosificacións de arredor de 1:8 e espesores superiores a 10 cm.

7. Para as pavimentacións de lastro procurarase utilizar dimensións e espesores tradicionais de 20x15x10. En canto ao morteiro de asento deste pavimento estarase ao definido no punto anterior.
8. As diferenzas de nivel entre distintos pavimentos realizaranse con lousas ou bardos de granito. En todo caso estes non presentarán dimensións inferiores a 20 x 30 cm nin lonxitudes menores de 80 cm.
9. En relación cos rexistros, tapas e arquetas dos distintos servizos, realizaranse en pedra ou fundición, evitando, salvo xustificación, a utilización de tapas prefabricadas de formigón. A orientación dos mesmos realizarase tendo en conta as xuntas dos elementos do pavimento de calzada.
10. Nas actuacións de reurbanización procurarase a recuperación e reposición dos actuais pavimentos pétreos salvo que xustificacións técnicas referidas ás súas

características mecánicas e resistentes o desaconsellen. Igualmente restituírase o pavimento de carácter histórico recuperado en actuacións arqueolóxicas.

Art. 150. Arboredo

1. A plantación de arboredo sobre superficie con pavimentación pétreo ou de formigón realizarase preferentemente en alcorques de formas cadradas ou rectangulares.
2. As dimensións dos alcorques serán tales que o espazo libre para a plantación da árbore non sexa inferior, salvo xustificación técnica ou imposibilidade física, a 1 metro no seu lado menor. Este espazo tratarase con céspede ou pavimento pétreo asentado sobre area ou grava, podendo protexerse con reixas metálicas, preferentemente de ferro ou fundición; evitando no posible a utilización de elementos prefabricados de formigón.
3. Se o pavimento onde se localiza é de lousas de granito, o alcorque realizarase atendendo ao despece das mesmas, e preferentemente estará conformada polo propio pavimento. Se se localiza sobre pavimento de lastro, ou lousa de formigón, a alcorque formalizarase con elementos pétreos, preferiblemente prismas de granito de dimensións mínimas de 15 cm de ancho, evitando, salvo xustificación, o emprego de elementos prefabricados de formigón.
4. En calquera caso a plantación de arboredo condicionarase a que non afecte ás estruturas de valor cultural.

Art. 151. Sinalización e mobiliario urbano

1. Os elementos de sinalización vertical e todos aqueloutros de mobiliario (indicadores, semáforos, paradas de transporte, farois) que se sitúen sobre postes verticais deberán cumprir a condición de estar situados a unha altura mínima de 2,20 m desde a base do poste. Con carácter xeral procurarase a utilización dun soporte común que permita acoller as diferentes sinais.
2. Os quioscos, casetas, cabinas telefónicas, postes e, en xeral, todo elemento de mobiliario urbano que se sitúe sobre beirarrúas ou vía peonil, non poderá interferir perspectivas visuais, nin impedir o libre paso de persoas.
3. As dimensións, formas e materiais dos elementos de sinalización e de mobiliario urbano, así como a localización de cada un deles no espazo público será obxecto de estudo pormenorizado.

En concordancia co establecido no art. 55 destas Normas e en virtude da normalización dos elementos de mobiliario urbano, o Concello poderá esixir, na redacción dos Proxectos de Urbanización que desenvolven as determinacións do Plan Especial, a adecuación dos elementos de mobiliario a dita normalización.

4. A concesión de utilización do espazo público para a instalacións de elementos de mobiliario urbano (quioscos, terrazas, etc.) poderá ser autorizada polo Concello previa solicitude, que deberá ir acompañada do deseño, localización e ocupación do elemento ou elementos que se dispoñerán no espazo público. En concordancia co establecido no art. 55 destas Normas, o Concello esixirá a adecuación dos elementos de mobiliario aos autorizados no Proxecto de Normalización.
5. A autorización da concesión de utilización do espazo público leva aparelado a compromiso de limpeza e mantemento do pavimento sobre o que se asenta en perfectas condicións de uso por parte do concesionario, que estará obrigada a restablecer ao seu estado orixinal aquelas modificacións que fosen autorizadas polo Concello con obxecto da concesión (acometidas de servizos, ancoraxes do mobiliaria, etc.) unha vez que finalizase esta.

No caso particular da utilización do espazo público coma terrazas de establecementos hosteleiros ou comerciais, e con obxecto de preservar a unidade de tratamento do espazo público, non se autoriza a utilización de mamparas laterais ou calquera tipo de elementos de peche, amolloamento ou delimitación do espazo a non ser que estean expresamente autorizadas polo Concello dentro das normalizadas para tal fin.

Art. 152. Condicións de accesibilidade

Toda actuación no espazo público estará ás condicións mínimas de accesibilidade establecidas na Lei 10/2014 do 3 de decembro, de Accesibilidade da Comunidade Autónoma de Galicia, nas súas disposicións adicionais, transitorias, derogatoria e derradeiras; así como as establecidas na normativa básica estatal recollidas na Orde Viv. 561/2010, de 1 de febreiro, que desenvolve o documento técnico de condicións básicas de accesibilidade dos espazos públicos urbanizados (en desenvolvemento do R.D. 505/2007, de 20 de abril) e demais normativa de aplicación, sen prexuízo das condicións resultantes das actuacións arqueolóxicas e de conservación de estruturas históricas e atendendo, en todo caso, ás condicións propias do conxunto histórico declarado e a súa área de respecto.

CAPÍTULO II. CONDICIÓN DAS REDES DE INFRAESTRUTURAS

Art. 153. Abastecemento de auga

1. Para o dimensionamento da rede estarase ás condicións técnicas que prescriban os provedores do servizo.
2. En ningún caso o diámetro dos tubos que se proxecten será menor de 100 mm de modo que sobre eles poidan instalarse hidrantes de diámetro 80 mm.
3. As novas conducións proxectadas, así como a reposición de conducións existentes realizaranse con tubos de fundición dúctil, excepto xustificación técnica fundada.
4. Prestarase especial atención á renovación de redes infradimensionadas ($\varnothing < 100$ mm), deterioradas ou de materiais inadecuados, así como á renovación das acometidas antigas e/ou en mal estado.
5. Todas as acometidas dispoñerán de chave de paso rexistrable á vía pública.
6. En atención ás excepcionais condicións das edificacións ás que darán servizo, e con obxecto de non danar a cimentación das mesmas, procurarase minimizar no posible a existencia de fugas nas conducións, para o que se extremarán as condicións esixibles aos materiais a utilizar e á súa colocación, definidas no artigo 176 da Normativa Urbanística do Plan Xeral, á que esta complementa.
7. As obras que se realicen para a implantación de novas conducións de abastecemento ou reposición das existentes requiren autorización previa do órgano competente en protección do patrimonio da Xunta de Galicia; deberán manterse as conducións e canles de augas que historicamente abasteceron ao Barrio sen prexuízo de posibles afeccións de carácter técnico, debidamente xustificadas. O proxecto de obra terá que ser obxecto de control arqueolóxico.
8. A reposición de conducións de abastecemento abrigará ao levantamento e retirada da condución substituída.

Art. 154. Saneamento

1. As redes de saneamento a implantar serán de tipo separativo.
2. As unións entre tubos serán estancas, con xunta de goma; prohibíndose expresamente a utilización de unións ríxidas de corchete, salvo que se xustifique mediante un tratamento adecuado a perfecta impermeabilidade das mesmas e extremándose as medidas de vixilancia e comprobación da completa estanquidade dos entubados, realizándose as probas que para tal efectos se estimen convenientes.
3. Prestarase especial atención á renovación de redes infradimensionadas (diámetros menores de 30 cm), deteriorados ou de materiais inadecuados, así como á renovación das acometidas antigas e/ou en mal estado, debendo estas, así coma os sumidoiros existentes ou propostos, conectar á rede municipal mediante os correspondentes pozos de rexistro.
4. Ao facer unha nova canalización, ou na reposición dunha xa existente, procurarase a conexión coa mesma dos regatos e viaxes de auga que podan aflorar durante o transcurso das obras, a fin de minorar na medida do posible o nivel freático do subsolo. Deberán manterse as canles de saneamento que historicamente serviron ao Barrio, sen prexuízo de posibles afeccións de carácter técnico debidamente xustificadas.
5. A reposición dunha canalización de saneamento obrigará ao levantamento e retirada da condución substituída.

Art. 155. Electricidade

1. De acordo co establecido no art. 48.6. da LOUGA e no art. 46.5 da LPCG no ámbito do presente Plan Especial queda prohibida a colocación de novos tendidos aéreos.
2. Os tendidos existentes estarán ao disposto no art. 54 da presente Normativa, no que se refire tanto á súa progresiva subterrneización como á eliminación de impactos visuais.

3. Co obxecto de garantir a substitución dos tendidos aéreos, racionalizar a utilización do subsolo público e evitar a profusión de caixas e arquetas de acometida, o Concello, en coordinación coas compañías concesionarias e subministradoras de cada un dos servizos, redactará o Plan de Eliminación de Cableado Aéreo e/ou por Fachada (P.C.A.F), proposto no presente Plan Especial, coordinando as conducións de electricidade, iluminación pública, telefonía e aqueloutras que poidan incorporarse 6 mesmo (televisión por cable, etc.) e programando as novas actuacións a fin de coordinalas coas reposicións de pavimentos ou doutras infraestruturas.

Art. 156. Iluminación pública

1. A instalación de iluminación pública farase mediante luminarias acaroadas ao muro de fachada de acordo co modelo debidamente autorizada sobre a base do tradicional. Admítense solucións de luminarias colgadas no eixe da rúa mediante cable ancorada nas fachadas da edificación. Nos edificios catalogados de nivel 1, admítense solucións singulares de iluminación. A luz será branca aos efectos de non desvirtuar a percepción da riqueza de cores.

A instalación de novas luminarias diferentes das acaroadas aos muros de fachada serán analizadas no Plan de Renovación do Alumeado Público ou reguladas nun Proxecto de Normalización de Elementos do Espazo Público dos regulados no artigo 55 das presentes Normas.

2. No que respecta aos tendidos aéreos e/ou por fachada estarase ao disposto no artigo anterior, coa salvidade de que o acceso a cada punto de luz debe realizarse polo exterior das fachadas, para o que se utilizarán medias cañas de fundición ou similares, ou as que, no seu momento, indique o proxecto de Normalización de Elementos Infraestruturais Intraestruturais e do Espazo Público, desaparecendo progresivamente calquera elemento visible horizontal desta infraestrutura nas fachadas.
3. Igual que se indica para o artigo anterior, a progresiva desaparición producirase acompañando ás accións parciais de reurbanización e, sobre todo, coa redacción polo Concello e a posta en marcha do Plan de Renovación do Alumeado Público (P.R.A.P.) previsto no Plan Especial.

Art. 157. Telefonía e telecomunicacións

1. Polo que respecta ao desenvolvemento dos cableados aéreos destas infraestruturas, é de aplicación o indicado nos artigos referentes a electricidade e a iluminación

pública, sendo obrigatorio que as novas redes telefónicas, de Telecomunicacións e de comunicación por cable que se implante cumbran ditas determinacións.

2. Igual que nos dous casos anteriores, a progresiva desaparición producirase acompañando as accións parciais de reurbanización e, sobre todo, cando comece a executarse o Plan de Eliminación de Cableado Aéreo e/ou por Fachada (PAF), previsto polo Plan Especial, adecuadamente coordinadas as accións eléctricas, de alumado e telefónicas. Constituída a Comisión de Coordinación Infraestrutural Básica (PIB) proposta polo Plan, corresponderíalle a ela este labor de coordinación.
3. Así mesmo, deberá prestarse especial atención á implantación das cámaras telefónicas, algunhas de especial volumetría, pola súa dificultade de compatibilización coas restantes infraestruturas subterráneas, sobre todo en rúas angostas. Procurarase a súa normalización e control a través da Normalización de Elementos Infraestruturais (NEI) e da Comisión de Coordinación Infraestrutural Básica (CIB).

Art. 158. Galerías de servizos

1. Ligado aos cometidos da Comisión de Coordinación Infraestrutural Básica (CIB), poderase implantar galerías de servizo, en especial naquelas vías de maior importancia ambiental e/ou urbana, calidade de pavimentación, abundancia e importancia de servizos subterráneos, etc. Toda isto deberá coordinarse cos referidos plans de Eliminación de Cableado Aéreo e/ou por Fachada (PAF) e de Renovación do Alumado Público (PRAP), co obxecto de minimizar as seus custos conxuntos.
2. Especial atención haberá de prestarse ao efecto barreira que puideran producir estas galerías (dada a súa altura e a continuidade da súa traza) nas escorrentías subterráneas, pola súa posible afección ás edificacións adxacentes.
3. A execución das galerías de servizos deberá garantir a permanencia das conducións históricas existentes e aquelas outras que puideran ser descubertas.
4. En calquera caso a realización das galerías de servizos obrigará, con carácter simultáneo á execución das obras, a realizar as pertinentes actuacións de control arqueolóxico.

CAPÍTULO III. CONDICIÓN DO AXARDINAMENTO

Art. 159. Proxectos de xardinería

1. Para o axardinamento dos espazos públicos do ámbito do Plan Especial estarase ao disposto no art. 184 da Normativa Urbanística do vixente Plan Xeral de Ordenación Municipal. No tocante aos ámbitos catalogados os proxectos de xardinería que se realicen pormenorizarán a relación de elementos e especies existentes así como as medidas tendentes á súa salvagarda ou reposición.
2. Os Proxectos de Xardinería terán o alcance e contido dos Proxectos de Urbanización ou de Obras Ordinarias definidos no art. 13 das presentes Normas.
3. Os Proxectos de Xardinería incorporarán aos seus documentos, de ser o caso, a xustificación do sistema de rega elixido, a rede de alumeado e os elementos de mobiliario, incluíndo a pertinente estudo de custos de mantemento e conservación.

DISPOSICIÓN FINAL PRIMEIRA

A modificación puntual do Plan Xeral no ámbito da Fábrica de Lápices Hispania, aprobada definitivamente mediante Orde da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de data 16 de xullo de 2012, se incorpora ao presente Plan Especial, mantendo a súa ordenación e determinacións.

DISPOSICIÓN FINAL SEGUNDA

As determinacións contidas no presente documento establécense sen prexuízo das competencias que pola lexislación vixente veñan atribuídas ás distintas Administracións sectoriais, tanto de orde autonómico coma estatal ou local, e en particular, as referidas á protección, tutela e acrecentamento do Patrimonio Histórico reguladas na Lei 8/1995 do Patrimonio Cultural de Galicia, de 30 de outubro e disposicións que a desenvolvan.

En canto ás servidumes aeronáuticas a totalidade do ámbito do Plan Especial atópase incluída nas Zonas de Servidume Aeronáuticas correspondentes ao Aeroporto de A Coruña. No plano que consta no documento represéntanse as liñas de nivel da superficie limitadora das Servidumes Aeronáuticas do Aeroporto de A Coruña que afectan ao termo municipal, as cales determinan as alturas (respecto ao nivel do mar) que non debe sobrepasar ningunha construción (incluídos todos os seus elementos como antenas, pararraios, chemineas, equipo de aire acondicionado, caixas de ascensores, carteis, remates decorativos, etc.), modificacións do terreo ou obxecto fixo (postes, antenas, aeroxeneradores incluídas as súas pás, carteis, etc.) así como o gálbo do viario ou vía férrea.